

Bekendtgørelse af lov om valg til Folketinget

Herved bekendtgøres lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 390 af 27. april 2016.¹⁾

Afsnit I

Folketingsvalg og folkeafstemninger

Kapitel 1

Valgret og valgbarhed

§ 1. Valgret til Folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, er fyldt 18 år og har fast bopæl i riget, medmindre vedkommende er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6.

§ 2. Personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget.

Stk. 2. Følgende personer, der midlertidigt har taget ophold i udlandet, anses ligeledes for at have fast bopæl i riget:

- 1) Personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet som ansat af en dansk offentlig myndighed eller en herværende privat virksomhed eller forening.
- 2) Personer, der opholder sig i udlandet som ansat i en international organisation, hvoraf Danmark er medlem.
- 3) Personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet af en dansk hjælpeorganisation.
- 4) Personer, der opholder sig i udlandet i uddannelsesøjemed.
- 5) Personer, der opholder sig i udlandet af helbredsmæssige grunde.
- 6) Personer, der opholder sig i udlandet, og som i henseende til tilknytningen til riget ganske må sidestilles med de personer, der er nævnt i nr. 1-5.

Stk. 3. Personer, der opholder sig i udlandet, anses ligeledes for at have fast bopæl i riget, såfremt de agter at vende tilbage til riget inden for 2 år efter udrejsen.

Stk. 4. En person, der samlever på fælles bopæl med en person, der er omfattet af stk. 1, 2 eller 3, anses for at have fast bopæl i riget, såfremt de pågældende to samlevende

- 1) har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller
- 2) opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen.

§ 3. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

§ 4. Valgbar til Folketinget er enhver, som har valgret efter § 1, jf. § 2, medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør den pågældende uværdig til at være medlem af Folketinget, jf. grundlovens §§ 30 og 33.

Stk. 2. En person kan dog altid opstille til valg uanset indsigelser om manglende valgbarhed.

§ 5. Ingen kan opstilles til valg uden selv at have anmeldt sig som kandidat til valget.

§ 6. Folketingets medlemmer vælges for 4 år. De bestående folketingsmandater bortfalder dog, når nyvalg har fundet sted, jf. grundlovens § 32.

Stk. 2. Valg til Folketinget udskrives ved kongeligt åbent brev til afholdelse samme dag i hele riget. På Færøerne og i Grønland kan det overlades til rigsombudsmanden at fastsætte en anden dag for valgets afholdelse.

Kapitel 2

Valgkredse og afstemningsområder

Stedlig mandatfordeling

§ 7. Til Folketinget vælges i alt 179 medlemmer, heraf 2 medlemmer på Færøerne og 2 medlemmer i Grønland.

Stk. 2. Regler om valget på Færøerne og i Grønland fastsættes ved særlige love.

§ 8. Landet er inddelt i tre landsdele: Hovedstaden, Sjælland-Syddanmark og Midtjylland-Nordjylland, jf. bilaget til loven (valgkredsfortegnelsen).

Stk. 2. Landsdelene er inddelt i storkredse, jf. valgkredsfortegnelsen. Hovedstaden består af fire storkredse. Sjælland-Syddanmark og Midtjylland-Nordjylland består af hver tre storkredse.

Stk. 3. Storkredsene er inddelt i opstillingskredse, jf. valgkredsfortegnelsen.

Stk. 4. En opstillingskreds består af en eller flere kommuner helt eller delvis. For opstillingskredse, hvori flere kommuner indgår helt eller delvis, udføres de fælles funktioner i den kommune, der i valgkredsfortegnelsen er angivet som kredskommune.

Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan ved bekendtgørelse foretage mindre ændringer i valgkredsfortegnelsen.

Stk. 6. Social- og indenrigsministeren kan ved bekendtgørelse foretage de ændringer i valgkredsfortegnelsen, som er nødvendige for at bevare landets valgkredsinddeling uanset ændringer i landets kommunale eller sognemæssige inddeling.

§ 9. Hver kommune eller del af en kommune i en opstillingskreds er inddelt i afstemningsområder. En kommune eller del af en kommune kan dog udgøre ét afstemningsområde. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om oprettelse, ændring eller nedlæggelse af afstemningsområder.

§ 10. Af landets 175 mandater er 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater. Fordelingen af mandaterne på landsdele og på storkredse fastsættes og bekendtgøres af social- og indenrigsministeren efter offentliggørelsen af folketallet pr. 1. januar 2010, 2015, 2020 osv., og fordelingen gælder derefter for de følgende valg.

Stk. 2. Fordelingen foretages på grundlag af forholdstal, der for hver landsdel og hver storkreds beregnes som summen af landsdelens, henholdsvis storkredsens: 1) folketal, 2) vælgertal ved sidste folketingsvalg og 3) areal i kvadratkilometer multipliceret med 20. Hvis de mandattal, der fremkommer ved fordelingen, ikke er hele tal og derfor tilsammen ikke giver det fornødne antal mandater, når brøkerne bortkastes, forhøjes de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode). Er to eller flere brøker lige store, foretages lodtrækning.

Stk. 3. Efter beregningsmetoden i stk. 2 fordeles først de 175 mandater på de 3 landsdele. Derefter fordeles på tilsvarende måde de 135 kredsmandater på landsdelene. Endelig fordeles kredsmandaterne på de enkelte storkredse inden for landsdelen.

Stk. 4. Hvis der ved beregningen efter stk. 3 ikke tilfalder Bornholms Storkreds mindst 2 kredsmandater, foretages en fornyet fordeling af kredsmandaterne, hvor der forlods tillægges Bornholms Storkreds 2 kredsmandater. De resterende 133 kredsmandater fordeles endeligt på de øvrige storkredse som angivet i stk. 3.

Stk. 5. Antallet af tillægsmandater, der skal tilfalde hver landsdel, beregnes som forskellen mellem det samlede mandattal i landsdelen og antallet af kredsmandater i landsdelen.

Kapitel 3

Partier, der har ret til at deltage i folketingsvalg

§ 11. De partier, der ved sidste folketingsvalg har opnået repræsentation i Folketinget og fortsat er repræsenteret i dette, har ret til at deltage i folketingsvalg.

Stk. 2. Ret til at deltage i folketingsvalg har endvidere nye partier, der er anmeldt for social- og indenrigsministeren efter reglerne i § 12.

Stk. 3. Partier, der har ret til at deltage i folketingsvalg, benævnes i det følgende opstillingsberettigede partier.

§ 12. Nye partier, der ønsker at deltage i folketingsvalg, skal anmeldes for social- og indenrigsministeren senest kl. 12 femten dage før valgdagen. Med anmeldelsen skal følge erklæringer fra et antal vælgere, der mindst svarer til 1/175 af samtlige gyldige stemmer ved det sidst afholdte folketingsvalg. Ved anmeldelse fra det tyske mindretals parti kræves ikke vælgererklæringer.

Stk. 2. Inden et nyt parti påbegynder indsamling af vælgererklæringer efter stk. 1, 2. pkt., skal partiets navn godkendes af Valgnævnet, jf. § 17. Godkendelsen gælder i 3 år regnet fra godkendelsens dato. En ansøgning om godkendelse af navnet for et nyt parti, hvis navn ikke kan godkendes, jf. § 13, kan tidligst indgives 30 dage før udløbet af den periode, hvor navnet ikke kan godkendes.

Stk. 3. Valgnævnet kan efter ansøgning forlænge godkendelsen af partinavnet for et år regnet fra udløbet af den tidligere godkendelse, hvis der er grund til at antage, at der inden for denne periode vil blive foretaget partianmeldelse. Forlængelse kan i særlige tilfælde ske flere gange. En ansøgning om forlængelse kan, bortset fra ganske særlige tilfælde, senest indgives ved udløbet af den tidligere godkendelse. Indgives ansøgning om forlængelse af godkendelse senest ved udløbet af den tidligere godkendelse, opretholdes godkendelsen, indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt ansøgningen kan imødekommes.

Stk. 4. Er partianmeldelse ikke foretaget inden for den periode, hvor godkendelsen af partiets navn og en eventuel forlængelse af denne gælder, jf. stk. 2 og 3, kan den, der har fået partiets navn godkendt, tidligst indgive ansøgning om godkendelse af samme partinavn et år efter udløbet af den tidligere godkendelse. Den, der har fået partiets navn godkendt, kan dog, uanset at der ikke er forløbet 1 år efter udløbet af den tidligere godkendelse, indgive ansøgning om godkendelse af samme partinavn, hvis andre efter reglerne i § 13, stk. 1, nr. 2 og 5, og stk. 2, ikke kan få godkendt partinavnet.

Stk. 5. Vælgeren skal ved erklæringens afgivelse opfylde betingelserne for valgret til Folketinget.

Stk. 6. En vælgererklæring er gyldig i 18 måneder fra datoen for afgivelsen. Efter denne periode skal vælgererklæringen tilintetgøres, medmindre erklæringen er afgivet for et parti, som er anmeldt for social- og indenrigsministeren, jf. stk. 8. En vælger kan ikke afgive erklæring for et andet parti, så længe vælgerens erklæring efter 1. pkt. er gyldig, eller, når partiet er anmeldt efter stk. 1, så længe anmeldelsen af partiet er gyldig, jf. stk. 7. En vælger kan frem til tidspunktet for anmeldelsen af partiet trække sin erklæring tilbage. En vælgererklæring, der efter 4. pkt. er trukket tilbage, skal tilintetgøres.

Stk. 7. En anmeldelse af et parti er gyldig indtil afholdelse af førstkommende folketingsvalg, dog mindst i 18 måneder fra anmeldelsens dato.

Stk. 8. En gyldig vælgererklæring, som vælgeren ikke har trukket tilbage, jf. stk. 6, skal opbevares, så længe godkendelsen af partiets navn eller anmeldelsen af partiet gælder, og derefter tilintetgøres.

Stk. 9. Vælgererklæringer, der er indsamlet med henblik på anmeldelse af et nyt parti, der ønsker at deltage i folketingsvalg, jf. stk. 1, må ikke anvendes til andet formål.

Stk. 10. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om udformning, indsamling, håndtering, kontrol og tilintetgørelse af vælgererklæringer for nye partier.

Stk. 11. Social- og indenrigsministeren kan i tilknytning til regler fastsat i medfør af stk. 10 fastsætte regler om, at indsamlingen af vælgererklæringer skal ske ved brug af et digitalt system, som social- og indenrigsministeren stiller til rådighed. Social- og indenrigsministeren fastsætter i den forbindelse regler om

- 1) fritagelse af vælgere fra anvendelse af et digitalt system,
- 2) forløb af en periode mellem vælgerens støttetilkendegivelse til et nyt parti og vælgerens endelige afgivelse af en erklæring, som er omfattet af stk. 1, 2. pkt.,
- 3) indhentning af oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR) til brug for konstatering af, om den i stk. 5 nævnte betingelse er opfyldt,
- 4) behandling af de oplysninger, der indgår i det digitale system, herunder oplysninger, der indhentes fra Det Centrale Personregister (CPR), og
- 5) opbevaring og tilintetgørelse af oplysninger, jf. stk. 6 og 8.

§ 13. Et nyt parti kan ikke få godkendt et navn, som

- 1) benyttes af et opstillingsberettiget parti, jf. § 11,
- 2) er navnet på et parti, der tidligere har været opstillingsberettiget, jf. § 11, medmindre der er forløbet mindst 5 valgperioder, siden partiet sidst deltog i folketingsvalg,
- 3) er godkendt af Valgnævnet for et nyt parti, der ønsker at deltage i folketingsvalg, jf. § 12, stk. 2,
- 4) uden for de i nr. 1 nævnte tilfælde benyttes af et parti, der har ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, jf. § 10 i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet,
- 5) uden for de i nr. 2 nævnte tilfælde er navnet på et parti, der tidligere har haft ret til at deltage i Europa-Parlamentsvalg, jf. § 10 i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, medmindre der er forløbet mindst 4 valgperioder, siden partiet sidst deltog i Europa-Parlamentsvalg,
- 6) er godkendt af Valgnævnet for et nyt parti, der ønsker at deltage i Europa-Parlamentsvalg, jf. § 11, stk. 2, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, eller
- 7) kan give anledning til, at partiet forveksles med et af de partier, der er nævnt i nr. 1-6.

Stk. 2. Et nyt parti kan ikke få godkendt et navn, såfremt det ved endelig dom er fastslået eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i stk. 1 har eneret til navnet. Navnet kan dog godkendes, hvis indehaveren af eneretten har samtykket i partiets brug af navnet.

Stk. 3. Viser det sig, at det ved endelig dom er fastslået eller der i øvrigt er grund til at antage, at en anden på andet grundlag end reglerne i stk. 1 har eneret til et navn, som Valgnævnet har godkendt som navn for et nyt parti, og samtykker indehaveren af eneretten ikke i partiets brug af navnet, kan Valgnævnet tilbagekalde godkendelsen. Er partiet anmeldt for social- og indenrigsministeren efter § 12, bortfalder partiets ret til at deltage i folketingsvalg.

Stk. 4. Valgnævnet fører en fortegnelse over de partinavne, der er omfattet af stk. 1, nr. 1-6, og som ikke er tilbagekaldt efter stk. 3 (Partinavneregistret).

§ 14. Social- og indenrigsministeren tildeler de opstillingsberettigede partier en bogstavbetegnelse, som partierne skal opføres med på stemmesedlerne. Ved tildelingen skal der tages hensyn til, at partierne så vidt muligt bevarer de bogstavbetegnelser, de har haft ved tidligere valg.

Stk. 2. Snarest muligt efter udløbet af fristen i § 12, stk. 1, bekendtgør social- og indenrigsministeren i Statstidende, hvilke partier der er opstillingsberettigede, samt de bogstavbetegnelser, der er tildelt disse partier.

Kapitel 4

Valglisten og valgkort. Valgnævnet

§ 15. Vælgerne skal optages på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), jf. dog § 16.

§ 16. Vælgere, der er omfattet af § 2, og som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) som udrejst, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, eller § 2, stk. 4, jf. stk. 1, som umiddelbart inden udsendelsen til tjeneste uden for riget var tilmeldt folkeregistret i en kommune på Færøerne eller i Grønland, herunder folkeregistret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Anmodning skal indgives til kommunalbestyrelsen på en formular, der er godkendt af social- og indenrigsministeren.

Stk. 2. Vælgere, der har haft ophold i udlandet i mere end 4 år, kan kun optages på valglisten, såfremt Valgnævnet i hvert enkelt tilfælde anser betingelserne i § 2 for at være opfyldt. Hvis der i øvrigt er tvivl om, hvorvidt en vælger er omfattet af § 2, kan vælgeren kun optages på valglisten, såfremt Valgnævnet i hvert enkelt tilfælde anser betingelserne i § 2 for at være opfyldt.

Stk. 3. Afgørelse om optagelse på valglisten af en vælger, der er omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, eller § 2, stk. 4, jf. stk. 1 eller 2, gælder i 2 år fra afgørelsens dato. Indgiver vælgeren inden udløbet af den i 1. pkt. nævnte periode anmodning om fornyet optagelse på valglisten, forlænges perioden, indtil der er truffet afgørelse. Afgørelse om optagelse på valglisten af en vælger, der er omfattet af § 2, stk. 3, gælder i 2 år regnet fra datoen for udrejsen. Afgørelse om optagelse på valglisten af en vælger, der er omfattet af § 2, stk. 4, jf. stk. 3, gælder i 2 år regnet fra datoen for udrejsen for den person omfattet af § 2, stk. 3, vælgeren har den i § 2, stk. 4, nævnte tilknytning til.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på valglisten af vælgere, der er omfattet af § 2.

§ 17. Social- og indenrigsministeren nedsætter et valgnævn, der træffer afgørelse om

- 1) optagelse på valglisten efter § 16, stk. 2,
- 2) godkendelse af navne for nye partier, der ønsker at deltage i folketingsvalg, jf. § 12, stk. 2 og 3, og § 13, stk. 3, eller Europa-Parlamentsvalg, jf. § 11, stk. 2 og 3, og § 12 i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, og
- 3) optagelse i Partinavneregistret, jf. § 13, stk. 4.

Stk. 2. Valgnævnet består af en formand og to andre medlemmer, i de sager, der er nævnt i stk. 1, nr. 2 og 3, dog tre andre medlemmer. Formanden skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og det ene af de andre medlemmer skal være kyndigt i statsforfatningsret. Det yderligere medlem, nævnet består af i de sager, der er nævnt i stk. 1, nr. 2 og 3, skal være kyndigt i navne- og varemærkerettigheder. Der udpeges efter samme regler en stedfortræder for formanden og hvert af de andre medlemmer.

Stk. 3. Valgnævnet er beslutningsdygtigt, når nævnets medlemmer eller disses stedfortrædere er til stede. Beslutninger træffes ved stemmeflertal. Står stemmerne lige, er formandens stemme afgørende.

Stk. 4. Valgnævnets formand kan på nævnets vegne afgøre sager, som ikke tåler opsættelse, eller hvis udfald ikke giver anledning til tvivl.

Stk. 5. Valgnævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 6. Valgnævnet tilvejebringer og meddeler social- og indenrigsministeren de oplysninger, denne måtte forlange om nævnets virksomhed.

Stk. 7. Social- og indenrigsministeren fastsætter Valgnævnets forretningsorden, herunder regler om indkaldelse af stedfortrædere. Social- og indenrigsministeren fastsætter vederlag og udgiftsgodtgørelse til nævnets medlemmer og deres stedfortrædere.

Stk. 8. Social- og Indenrigsministeriet stiller sekretariatsbetjening til rådighed for Valgnævnet.

Stk. 9. Folketingets Ombudsmands virksomhed omfatter Valgnævnet.

§ 18. Når valg er udskrevet, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere, jf. §§ 15 og 16. Valglisten skal udarbejdes for hvert afstemningsområde i kommunen.

Stk. 2. På valglisten skal optages de vælgere, der senest 15.-dagen før valgdagen er flyttet til kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen, jf. tillige stk. 6, 1. pkt. Vælgere, der er flyttet til kommunen fra Færøerne eller Grønland, optages dog kun på valglisten, såfremt de senest 18. -dagen før valgdagen er flyttet til kommunen og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.

Stk. 3. Vælgere, der senest 15.-dagen før valgdagen er flyttet inden for kommunen, og som senest denne dag har anmeldt flytningen til kommunen, skal optages på valglisten under den nye bopæl.

Stk. 4. Vælgere, der senere end 15.-dagen før valgdagen er flyttet til en anden kommune eller inden for kommunen, eller som senere end denne dag har anmeldt flytning, skal forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Stk. 5. Vælgere, der senere end 18.-dagen før valgdagen er flyttet til Færøerne eller Grønland, eller som senere end denne dag har anmeldt flytning, skal dog forblive optaget på valglisten under den hidtidige bopæl.

Stk. 6. Vælgere, der uden at være omfattet af stk. 2 er flyttet til kommunen fra udlandet, optages på valglisten, såfremt de senest 7.-dagen før valgdagen er flyttet til kommunen og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen. Vælgere, der er omfattet af § 2, optages på valglisten, hvis der er truffet afgørelse herom senest 7.-dagen før valgdagen.

Stk. 7. Hvis 15.-dagen før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes den i stk. 2, 1. pkt., stk. 3 og stk. 4 nævnte frist for optagelse på valglisten, for så vidt angår vælgere, der tilflytter fra en anden kommune, eller som flytter inden for kommunen, til den umiddelbart forudgående søgne-dag, som ikke er en lørdag.

§ 19. Valglisterne udarbejdes på grundlag af oplysningerne i Det Centrale Personregister (CPR).

Stk. 2. Valglisterne skal indeholde vælgernes navn, fødselsdato og bopæl samt løbe-nr. og en rubrik til afmærkning.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der for et eller flere eller alle afstemningsområder i kommunen skal benyttes en elektronisk valgliste.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelsen af valglisterne samt disses indretning.

§ 20. Så snart valglisten er udarbejdet, udsender kommunalbestyrelsen valgkort til de vælgere, der er opført på valglisten og registreret i Det Centrale Personregister (CPR) med bopæl eller fast opholdssted i kommunen. Kommunalbestyrelsen udsender endvidere efter anmodning valgkort til de vælgere, der intet fast opholdssted har, men som efter reglerne i lov om Det Centrale Personregister er registreret i kommunen som fraflyttet den tidligere adresse. Valgkortet skal indeholde oplysning om vælgerens navn og adresse, nummer på valglisten samt om afstemningsstedets beliggenhed og dag og tid for afstemningen.

§ 21. Senest 10 dage før valgdagen skal social- og indenrigsministeren i landets dagblade bekendtgøre dag og tid for afstemningen. Samtidig skal det bekendtgøres, at der vil blive udsendt valgkort til vælgerne, og at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.

§ 22. Kommunalbestyrelsen skal straks behandle de indsigelser, der er nævnt i § 21, samt i givet fald berigtige fejlene ved udfærdigelse af nye valgkort og ved rettelser i valglisten. Sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal endvidere til og med valgdagen berigtige valglisten, hvis kommunen modtager meddelelse om fraflytning til udlandet, dødsfald, iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, jf. værgemålslovens § 6, eller erhvervelse, henholdsvis fortabelse, af dansk indfødsret.

Kapitel 5

Valgbestyrerler, valgstyrere og tilforordnede vælgere

Valgbestyrerler

§ 23. Senest når valg er udskrevet, vælges en valgbestyrerle for hver opstillingskreds. I kommuner, der omfatter flere opstillingskredse, vælges én valgbestyrerle, der er fælles for alle opstillingskredse i kommunen.

Stk. 2. Valgbestyrerlen tilvejebringer stemmesedler og opslag og forestår den endelige opgørelse af afstemningen i opstillingskredsen.

Stk. 3. Medlemmerne af valgbestyrerlen vælges af kommunalbestyrerlen ved forholdstalsvalg. Den gruppe i kommunalbestyrerlen, der har valgt et medlem, udpeger tillige en stedfortræder. Borgmesteren er medlem af valgbestyrerlen. I kommuner med magistratsstyre eller en styreform med delt administrativ ledelse, jf. §§ 64 og 64 a i lov om kommunernes styrelse, kan kommunalbestyrerlen i kommunens styrelsesvedtægt bestemme, at et magistratsmedlem henholdsvis en udvalgsformand er medlem i stedet for borgmesteren. Øvrige medlemmer samt stedfortrædere vælges blandt kommunalbestyrerlens medlemmer.

Stk. 4. Skal en kommunalbestyrerle vælge medlemmer til flere valgbestyrerler, foretages valgene hver for sig.

Stk. 5. Ingen kan være medlem af flere valgbestyrerler. I tilfælde, hvor et medlem af kommunalbestyrerlen opfylder betingelserne for at være født formand for en valgbestyrerle og født medlem af en anden valgbestyrerle, jf. stk. 3, 3. og 4. pkt., og § 24, skal vedkommende være medlem af den valgbestyrerle, vedkommende er født formand for. I andre tilfælde, hvor en kommunalbestyrerle skal vælge medlemmer til flere valgbestyrerler og et medlem af kommunalbestyrerlen dermed opfylder betingelserne for at være født medlem af flere valgbestyrerler, jf. stk. 3, 3. og 4. pkt., skal vedkommende, inden kommunalbestyrerlen vælger medlemmer til valgbestyrerlerne, meddele kommunalbestyrerlen, hvilken valgbestyrerle vedkommende ønsker at være medlem af. Meddeler vedkommende ikke dette, foretages lodtrækning mellem valgbestyrerlerne. Til den valgbestyrerle, hvori det fødte medlem ikke indtræder, vælger kommunalbestyrerlen alle kommunens medlemmer ved forholdstalsvalg blandt kommunalbestyrerlens medlemmer.

§ 24. Til valgbestyrerlen for opstillingskredse, der består af flere kommuner, af dele af flere kommuner eller af en eller flere kommuner og en del af en kommune eller dele af flere kommuner, vælger hver kommunalbestyrerle i de kommuner, der helt eller delvis indgår i opstillingskredsen, følgende antal medlemmer:

- 1) I opstillingskredse, der består af 2 kommuner, af dele af 2 kommuner eller af en kommune og en del af en anden kommune, 4 medlemmer, jf. dog stk. 2.
- 2) I opstillingskredse, der består af 3 kommuner, af dele af 3 kommuner, af 2 kommuner og en del af en tredje kommune eller af 1 kommune og dele af 2 kommuner, 3 medlemmer, jf. dog stk. 2.
- 3) I opstillingskredse, hvori 4 kommuner eller derover indgår helt eller delvis, 2 medlemmer.

Stk. 2. Valgbestyrerlen for Sydjylland's Storkreds' 4. opstillingskreds er tillige valgbestyrerle for 5. opstillingskreds, jf. bilaget til loven.

Stk. 3. Kommunalebestyrerlen i de kommuner, der helt eller delvis indgår i de i stk. 2 nævnte opstillingskredse, vælger hver 2 medlemmer til den pågældende valgbestyrerle, idet dog kommunalebestyrerlen i kredskommunen, jf. bilaget til loven, vælger 5 medlemmer.

Stk. 4. Borgmesteren i kredskommunen, jf. bilaget til loven, er formand for valgbestyrerlen, jf. dog § 23, stk. 3, 4. pkt.

§ 25. Til valgbestyrerlen for opstillingskredse, der består af én kommune eller af en del af en kommune, vælges 5 medlemmer, jf. dog § 24, stk. 2 og 3. Borgmesteren er formand for valgbestyrerlen, jf. dog § 23, stk. 3, 4. pkt.

§ 26. Kommunalbestyrelsen vælger blandt valgbestyrelsens medlemmer en næstformand for valgbestyrelsen. I opstillingskredse, hvori flere kommuner indgår helt eller delvis, vælges næstformanden af kommunalbestyrelsen i kredskommunen blandt dennes medlemmer af valgbestyrelsen. Næstformanden varetager formandshvervet, hvis formanden har forfald.

§ 27. Ingen, der er opstillet som kandidat i storkredsen, kan vælges som medlem eller stedfortræder til valgbestyrelsen.

Stk. 2. Hvis det medlem af kommunalbestyrelsen, der er født medlem af valgbestyrelsen, jf. § 23, stk. 3, 3. og 4. pkt., er opstillet som kandidat i storkredsen, vælger kommunalbestyrelsen blandt sine medlemmer en person til at indtræde i valgbestyrelsen i stedet for den pågældende.

§ 28. Valgbestyrelsens formand forbereder, indkalder og leder valgbestyrelsens møder. Valgbestyrelsens afgørelser træffes ved stemmeflertal. I tilfælde af stemmelighed gør formandens stemme udslaget.

Stk. 2. Valgbestyrelsens formand træffer afgørelse i alle spørgsmål, der ikke giver anledning til tvivl.

Stk. 3. Valgbestyrelsen fører en valgbog, hvori indføres alle væsentlige oplysninger om afstemningen i opstillingskredsen samt resultatet heraf. I kommuner, der omfatter flere opstillingskredse, skal valgbestyrelsen føre en valgbog for hver opstillingskreds i kommunen. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om valgbogens indhold og udformning.

Valgstyrere

§ 29. Senest når valg er udskrevet, vælger kommunalbestyrelsen for hvert afstemningsområde mindst 5 og højst 9 valgstyrere til at forestå afstemningen og stemmeoptællingen på afstemningsstedet.

Stk. 2. Valgstyrerne vælges ved forholdstalsvalg under ét blandt de vælgere, der har bopæl i kommunen.

Stk. 3. En vælger, der er opstillet som kandidat til valget, kan vælges som valgstyrer.

Stk. 4. Blandt valgstyrerne vælger kommunalbestyrelsen en formand for valgstyrerne for hvert afstemningsområde. Formændene vælges ved forholdstalsvalg.

Stk. 5. Valgstyrerne fører en afstemningsbog, hvori indføres alle væsentlige oplysninger om afstemningen i afstemningsområdet samt resultatet heraf. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om afstemningsbogens indhold og udformning.

Stk. 6. Valgstyrerformanden skal sørge for, at der umiddelbart inden og under valghandlingen, jf. § 46, og ved den efterfølgende stemmeoptælling, jf. § 68, stk. 1, til enhver tid er et tilstrækkeligt antal valgstyrere til stede på afstemningsstedet til, at der kan sikres en hensigtsmæssig afvikling af valghandlingen og stemmeoptællingen. Der skal dog altid være et flertal af de udpegede valgstyrere til stede på afstemningsstedet under valghandlingen og den efterfølgende stemmeoptælling. Valgstyrerne skal rette sig efter valgstyrerformandens anvisninger. Alle valgstyrerne skal være til stede ved underskrivningen af afstemningsbogen, jf. § 70, 1. pkt.

Tilforordnede vælgere

§ 30. Senest når valg er udskrevet, vælger kommunalbestyrelsen et antal tilforordnede vælgere til at bistå ved valget. De tilforordnede vælgere vælges ved forholdstalsvalg under ét blandt de vælgere, der har bopæl i kommunen.

Stk. 2. En vælger, der er opstillet som kandidat til valget, kan vælges som tilforordnet vælger.

Fælles bestemmelser

§ 31. Enhver vælger har pligt til at påtage sig hvervet som valgstyrer eller tilforordnet vælger. Valgstyrere og tilforordnede vælgere har pligt til at gøre sig bekendt med deres opgaver og give fremmøde før valgdagen på kommunalbestyrelsens forlangende med henblik på at modtage den fornødne instruktion m.v.

Stk. 2. Valgbestyrelsens medlemmer, valgstyrene og de tilforordnede vælgere har pligt til at udføre de hverv, der påhviler dem, medmindre de har forfald. Hvis et medlem af valgbestyrelsen har forfald, indtræder den pågældendes stedfortræder i valgbestyrelsen. Hvis en valgstyret eller en tilforordnet vælger har forfald, udpeger den gruppe i kommunalbestyrelsen, der har udpeget den pågældende, en ny valgstyret eller en ny tilforordnet vælger.

Stk. 3. Der ydes diæter til valgbestyrelsens medlemmer, valgstyrene og de tilforordnede vælgere for deres virksomhed i forbindelse med valget, herunder for eventuel instruktion før valgdagen af valgstyret og tilforordnede vælgere om deres opgaver, jf. stk. 1, 2. pkt. Diæterne ydes efter reglerne i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte på et møde, at der ikke ydes diæter, eller at de diæter, der ydes, udgør et andet beløb, end der følger af reglerne i lov om kommunernes styrelse. Diæterne kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbløb, som i henhold til reglerne i lov om kommunernes styrelse er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed.

Kapitel 6

Kandidater til valget

§ 32. En person, der vil anmelde sig som kandidat til valg i en opstillingskreds, kan enten opstille som kandidat for et opstillingsberettiget parti eller som kandidat uden for partierne. En kandidat, der vil opstille for et parti, skal godkendes af partiet. En kandidat, der opstiller uden for partierne, skal anbefales af mindst 150 og højst 200 af opstillingskredsens vælgere som stillere.

Stk. 2. Ingen kan være kandidat i mere end én storkreds. Ingen kan være kandidat for mere end ét parti eller kandidat for et parti og samtidig kandidat uden for partierne. Valg af en kandidat, der har handlet i strid hermed, er ugyldigt.

Stk. 3. Den, der som stiller anbefaler flere kandidater, kan ikke anses som stiller for nogen af kandidaterne.

Kandidatanmeldelse og partiernes godkendelse

§ 33. Senest kl. 12 elleve dage før valgdagen skal anmeldelser om kandidater være indleveret til de myndigheder, der er angivet i stk. 2. En kandidatanmeldelse kan tidligst indleveres, når valget er udskrevet.

Stk. 2. Kandidatanmeldelser skal indleveres til statsforvaltningen. For opstillingskredse, der er beliggende i Bornholms Storkreds, skal kandidatanmeldelser dog indleveres til formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune.

Stk. 3. De myndigheder, der er angivet i stk. 2, benævnes under ét som anmeldelsesmyndigheden.

§ 33 a. Kandidatanmeldelser skal indleveres på en formular, der er godkendt af social- og indenrigsministeren.

Stk. 2. Anmeldelsen skal være underskrevet af kandidaten og indeholde oplysning om kandidatens fulde navn, personnummer, stilling og bopæl. Hvis kandidaten ikke ønsker sig anført på stemmesedlen med sit fulde navn, skal det angives, hvordan navnet ønskes anført. Kandidatens efternavn eller mellemnavn samt mindst et fornavn eller forbogstav skal altid anføres. Kun mellem- og efternavne, som kandidaten er berettiget til at føre efter navneloven, eller mellemnavne, som er registreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan anføres på stemmesedlen. I stedet for fornavnet kan anføres et kaldenavn, der er afledt af fornavnet. I anmeldelsen skal endvidere gives oplysninger om en person (kontaktperson), som anmeldelsesmyndigheden ud over kandidaten kan rette henvendelse til, hvis anmeldelsen er mangelfuld.

Stk. 3. Kandidater, der vil opstille for et parti, skal angive dette i anmeldelsen.

Stk. 4. Kandidater, der opstiller uden for partierne, skal angive dette i anmeldelsen. Anmeldelsen skal endvidere være underskrevet af kandidatens stillere og indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, personnummer og bopæl.

Stk. 5. Den, der indleverer en kandidatanmeldelse, har ret til at få kvittering for indleveringen med angivelse af tidspunktet.

§ 34. En kandidat kan tilbagekalde en indgivet kandidatanmeldelse over for anmeldelsesmyndigheden senest kl. 12 elleve dage før valgdagen. En vælger, der som stiller har anbefalet en kandidat, kan ikke tilbagekalde anbefalingen, efter at kandidatanmeldelsen er indleveret til anmeldelsesmyndigheden.

§ 35. Snarest muligt og senest umiddelbart efter udløbet af fristen for kandidaters anmeldelse skal anmeldelsesmyndigheden undersøge, om de rettidigt indleverede kandidatanmeldelser er gyldige. Hvis anmeldelsesmyndigheden finder, at en kandidatanmeldelse på grund af væsentlige mangler må erklæres ugyldig, skal anmeldelsesmyndigheden straks meddele dette til kandidaten eller til den kontaktperson, der er angivet i anmeldelsen. Senest 12 timer efter afgivelsen af meddelelsen kan der indleveres en ny anmeldelse af kandidaten eller foretages en afhjælpning af manglerne. Anmeldelsesmyndigheden træffer herefter afgørelse om, hvorvidt anmeldelsen er gyldig. Afgørelsen meddeles skriftligt til kandidaten.

§ 36. (Ophævet)

§ 37. Senest kl. 12 ti dage før valgdagen skal de opstillingsberettigede partier for hver storkreds skriftligt meddele, hvilke kandidater partiet kan godkende i de enkelte opstillingskredse. Meddelelse kan tidligst gives, når valget er udskrevet. Kandidater, der ikke godkendes af vedkommende parti, kan ikke opstille til valget. Hvis meddelelse ikke gives, kan ingen kandidater opstilles for partiet i den pågældende storkreds.

Stk. 2. Meddelelsen skal gives til anmeldelsesmyndigheden.

Stk. 3. Meddelelsen skal for hver godkendt kandidat indeholde oplysning om kandidatens navn, personnummer og bopæl.

Opstillingsformer, partiliste og nominering

§ 38. Kandidater, der opstiller for et parti, kan være opstillet enten kredsvis eller sideordnet.

§ 39. Ved kredsvis opstilling opstilles én kandidat for partiet i opstillingskredsen.

Stk. 2. Kandidaten anføres først på stemmesedlen. Derefter anføres de øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge. Har partiet anmeldt en bestemt rækkefølge for kandidaterne (partiliste), jf. § 41, stk. 1, anføres de øvrige kandidater dog i partilistens rækkefølge.

Stk. 3. Ved kredsvis opstilling tilfalder alle partistemmer i opstillingskredsen partiets kandidat i opstillingskredsen, jf. § 73, stk. 5.

Stk. 4. Ved kredsvis opstilling er kandidaterne valgt i rækkefølge efter stemmetallenes størrelse, jf. § 81. Er der anmeldt partiliste, er kandidaterne dog valgt i den rækkefølge, der er angivet i § 82.

§ 40. Ved sideordnet opstilling opstilles flere kandidater for partiet i opstillingskredsen.

Stk. 2. Kandidaterne anføres i alfabetisk rækkefølge på stemmesedlen. Partiet kan dog anmelde, at en bestemt kandidat anføres først på stemmesedlen (nominering), jf. § 41, stk. 2. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge.

Stk. 3. Ved sideordnet opstilling fordeles partistemmerne i opstillingskredsen mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal i opstillingskredsen, jf. § 73, stk. 5.

Stk. 4. Ved sideordnet opstilling er kandidaterne valgt i rækkefølge efter stemmetallenes størrelse, jf. § 81.

§ 41. Senest kl. 12 ti dage før valgdagen kan et parti, der alene har kredsvis opstilling inden for storkredsen, anmelde partiliste for alle partiets kandidater i storkredsen. Anmeldelse kan tidligst ske, når valget er udskrevet.

Stk. 2. Inden for de frister, der er anført i stk. 1, kan et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, anmelde en nomineret kandidat i den eller de pågældende opstillingskredse.

Stk. 3. Anmeldelser efter stk. 1 og 2 skal ske skriftligt til anmeldelsesmyndigheden.

Fortegnelser over de opstillede kandidater

§ 42. For hver storkreds skal anmeldelsesmyndigheden snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, udarbejde fortegnelser over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds.

Stk. 2. For hver storkreds, bortset fra Bornholms Storkreds, skal anmeldelsesmyndigheden snarest muligt efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist sende fortegnelserne over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds, til valgbestyrelsen i hver opstillingskreds i storkredsen.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren giver forud for hvert valg anmeldelsesmyndigheden meddelelse om, hvilke fortegnelser over de opstillede kandidater, der skal udarbejdes, hvorledes de skal udformes, og hvilke oplysninger de skal indeholde. Social- og indenrigsministeren bestemmer i forbindelse hermed, hvilke myndigheder ud over dem, der er nævnt i stk. 2, der skal have tilsendt fortegnelserne.

Stk. 4. Kandidatanmeldelserne, jf. § 33 a, partiernes meddelelse om godkendelse af kandidater, jf. § 37, og anmeldelse om opstillingsform, jf. § 41, må ikke gøres offentligt tilgængelige, før anmeldelsesmyndigheden har udsendt fortegnelserne over de opstillede kandidater i vedkommende storkreds, jf. stk. 3.

Stemmesedler

§ 43. Valgbestyrelsen tilvejebringer stemmesedler til brug ved afstemningen i opstillingskredsen samt opslag, jf. § 45, stk. 3. Stemmesedler og opslag udarbejdes på grundlag af de fortegnelser over de opstillede kandidater, der er nævnt i § 42, stk. 1.

Stk. 2. Stemmesedlen skal indeholde navnene og bogstavbetegnelserne på samtlige partier, der har kandidater opstillet i storkredsen. Partierne anføres i alfabetisk rækkefølge efter bogstavbetegnelsen.

Stk. 3. Stemmesedlen skal endvidere indeholde navnene på samtlige kandidater, der er opstillet i storkredsen. Kandidater, der opstiller for et parti, anføres samlet i et særskilt felt for det pågældende parti og i den rækkefølge, der er angivet i § 39, stk. 2, og § 40, stk. 2. Kandidater, der opstiller uden for partierne, anføres til sidst i et særskilt felt for disse og i alfabetisk rækkefølge, dog således at kandidater opstillet i opstillingskredsen anføres først.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning.

§ 44. Valgbestyrelsen sørger for, at det nødvendige antal stemmesedler og opslag er afleveret til kommunalbestyrelsen i god tid inden afstemningens begyndelse.

Kapitel 7

Afstemning på valgdagen

§ 45. I hvert afstemningsområde foregår afstemningen på ét afstemningssted.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sørger for lokaler til afstemningen samt for det fornødne antal stemmerum og stemmekasser. Stemmerum skal være indrettet således, at der kan afgives stemme, uden at andre kan se, hvorledes vælgeren stemmer. Stemmerum skal være forsynet med det fornødne udstyr til stemmeafgivning. Stemmekasser skal være indrettet således, at ingen stemmeseddel kan tages ud, uden at stemmekassen åbnes. Stemmekasser skal kunne låses eller forsegles.

Stk. 3. I stemmelokalerne skal der være opslag, der angiver samtlige partiers og kandidaters navne i den rækkefølge, hvori de er anført på stemmesedlen. For partierne skal tillige angives bogstavbetegnelserne.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen sørger i øvrigt for, at der på hvert afstemningssted er truffet de fornødne forberedelser til afstemningen, herunder at valgstyrelserne og de tilforordnede vælgere er gjort bekendt med deres opgaver på valgdagen.

§ 46. Afstemninger, der finder sted på arbejdsdage, begynder kl. 8, jf. dog stk. 2, og fortsætter til kl. 20, og så længe der endnu derefter indfinder sig vælgere for at stemme. Afstemninger, der finder sted på lør-

dage eller søndage og andre helligdage, begynder kl. 9 og fortsætter til kl. 20, og så længe der endnu derefter indfinder sig vælgere for at stemme. Afstemningen sluttes, når ingen vælger tilkendegiver at ville stemme, uanset at der gives opfordring hertil.

Stk. 2. For øerne Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejø, Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø og Aarø kan kommunalbestyrelsen, såfremt der på den pågældende ø ligger et afstemningssted, på et møde senest 15 dage før valgdagen træffe afgørelse om, at afstemningen på øen først begynder kl. 9, uanset om afstemningen finder sted på en arbejdsdag. Hvis 15.-dagen før valgdagen er en lørdag eller en søndag eller anden helligdag, fremrykkes fristen for kommunalbestyrelsens afgørelse til den umiddelbart foregående søgnedag, som ikke er en lørdag.

Stk. 3. Inden stemmeafgivningens begyndelse skal tilforordnede vælgere vise de tilstedeværende, at stemmekasserne er tomme. Derefter skal kasserne straks låses eller forsegles.

§ 47. Valgret udøves ved personligt fremmøde på afstemningsstedet. Vælgeren skal inden stemmeafgivningen aflevere sit valgkort til valglisteføreren. Har en vælger ikke medbragt valgkort, udskrives et valgkort. Valglisteføreren skal forlange, at vælgeren giver oplysning om sin fødselsdato. Vælgeren skal i øvrigt på forespørgsel give oplysning om sit navn og sin bopæl. Hvis der er tvivl om en vælgers identitet, skal denne fastslås, om fornødent ved fremlæggelse af dokumentation herfor. Derefter, og når valglisteføreren har afmærket vælgerens navn på valglisten, udleveres en stemmeseddel til vælgeren.

§ 47 a. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på valgdagen på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 18, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap eller nedsatte førlighed.

Stk. 2. Ansøgning om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen skal indgives senest kl. 12 8 dage før valgdagen til kommunalbestyrelsen i vælgerens bopælskommune. Hvis 8 dage før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, fremrykkes ansøgningsfristen til den umiddelbart forudgående hverdag, som ikke er en lørdag. Ansøgning skal indgives forud for hvert valg til Folketinget og kan tidligst indgives, når valget er udskrevet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at en vælger, hvis ansøgning i henhold til stk. 1 er imødekommet, slettes fra valglisten på det afstemningssted, vælgeren oprindeligt var tilknyttet, og tilføjes valglisten på det afstemningssted, som vælgeren er overført til.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ændring af afstemningssted efter ansøgning for vælgere med handicap eller nedsat førlighed.

§ 48. Stemmeafgivningen sker i stemmerummet, hvor kun vælgeren må være til stede. På stemmesedlen sætter vælgeren et kryds ved et partinavn eller et kandidatnavn.

Stk. 2. En vælger kan få ombyttet sin stemmeseddel, hvis den er fejlagtigt afkrydset eller ved uagtsomhed gjort ubrugelig. Ombytning kan ikke ske, efter at stemmesedlen er lagt i stemmekassen.

Stk. 3. Når stemmeafgivningen er foretaget, sammenfolder vælgeren stemmesedlen, således at ingen kan se, hvordan der er stemt. Derefter lægger vælgeren stemmesedlen i stemmekassen i overværelse af en tilforordnet vælger.

§ 49. Vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den foreskrevne måde, jf. § 48, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, jf. dog stk. 4. Der kan herved ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde, herunder gives adgang til at foretage stemmeafgivning umiddelbart uden for stemmelokalet.

Stk. 2. Hjælp til stemmeafgivning ydes af 2 valgstyrere eller tilforordnede vælgere. I stedet for den ene valgstyrer eller tilforordnede vælger kan vælgeren forlange hjælp til stemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv.

Stk. 3. En kandidat, der er opstillet i storkredsen, må ikke som valgstyrelser eller tilforordnet vælger yde hjælp til stemmeafgivning.

Stk. 4. Hjælp til afkrydsning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for dem, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme.

§ 50. Valgstyrelserne kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme. Endvidere kan valgstyrelserne begrænse antallet af tilstedeværende vælgere, når ordensmæssige hensyn kræver det. Valgstyrelserne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. De tilstedeværende skal i øvrigt rette sig efter valgstyrelsernes anvisninger.

§ 51. De personer, der forestår afstemningen, må ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. De må ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har været til stede for at afgive stemme, eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Stk. 2. Ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme.

§ 52. Når afstemningen er afsluttet, og før stemmeoptællingen påbegyndes, optælles og sammenbindes i særskilte pakker de stemmesedler, der ikke er udleveret, og de stemmesedler, der er tilbageleveret ved ombytning. Derefter foretages stemmeoptælling i overensstemmelse med reglerne i §§ 68-70.

Kapitel 8

Brevstemmeafgivning

Brevstemmeafgivning her i landet

§ 53. Enhver vælger kan brevstemme i enhver kommune her i landet.

§ 54. Vælgere, der er indlagt på sygehus, kan brevstemme på sygehuset.

Stk. 2. Vælgere, der bor eller opholder sig i følgende boformer eller boliger, kan brevstemme i boformen eller boligen:

- 1) Plejehjem og beskyttede boliger, der drives efter reglerne i lov om social service.
- 2) Boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service for kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold.
- 3) Boformer tilvejebragt efter reglerne i lov om social service til midlertidigt eller længerevarende ophold for voksne, der på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor, samt boformer for voksne, der drives efter nævnte lovs forsøgsbestemmelser. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at brevstemmeafgivning i de nævnte boformer i stedet skal ske efter reglerne i stk. 4 om brevstemmeafgivning i hjemmet.
- 4) Opholdssteder uden for de pågældendes bolig, hvor kommunen efter reglerne i lov om social service giver tilbud om personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. til personer, som på grund af midlertidig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov herfor. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ikke skal foretages brevstemmeafgivning i de nævnte opholdssteder uden for de pågældendes bolig.
- 5) Almene plejeboliger, der er omfattet af lov om almene boliger m.v., plejeboliger, der er omfattet af lov om boliger for ældre og personer med handicap, udstøttede private plejeboliger, der er omfattet af lov om leje, og friplejeboliger, der er omfattet af lov om friplejeboliger.
- 6) Øvrige almene ældreboliger, der er omfattet af lov om almene boliger m.v., øvrige ældreboliger, der er omfattet af lov om boliger for ældre og personer med handicap, samt lette kollektivboliger og boliger og hjem for gamle, syge og svagelige, der er omfattet af de i medfør af lov om boligbyggeri og

lov om almene boliger m.v. fastsatte forskrifter herom. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at brevstemmeafgivning i de nævnte boligtyper i stedet skal ske efter reglerne i stk. 4 om brevstemmeafgivning i hjemmet.

Stk. 3. Vælgere, der er indsat i en af kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, kan brevstemme i institutionen.

Stk. 4. Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i stk. 2. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest næstsidste søgnedag før valgdagen. Anmodningen skal indgives til opholdskommunen.

Stk. 5. Vælgere, der har bopæl på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, kan brevstemme på øen.

§ 55. Brevstemmer efter § 54, stk. 1 og 3, afgives til 2 stemmemodtagere, der er ansat i kommunens forvaltning eller på institutionen.

Stk. 2. Brevstemmer efter § 54, stk. 2 og 4, afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilfornordede vælgere, jf. § 30. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning.

Stk. 3. På de øer, der er nævnt i § 54, stk. 5, udpeger kommunalbestyrelsen en eller flere vælgere til at fungere som brevstemmemodtagere.

§ 56. Brevstemmeafgivning her i landet kan finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på mindst et af de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 53, holde åbent for brevstemmeafgivning som minimum i tidsrummet kl. 9-16 den sidste dag, hvor der kan brevstemmes.

Brevstemmeafgivning på Færøerne, i Grønland og i udlandet

§ 57. Vælgere, der opholder sig på Færøerne eller i Grønland, kan brevstemme på de færøske eller grønlandske folkeregistre eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af social- og indenrigsministeren.

Stk. 2. Vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af social- og indenrigsministeren.

Stk. 3. Brevstemmer, der er afgivet mere end 3 måneder før valgdagen, kommer ikke i betragtning.

Stk. 4. Når valg til Folketinget er udskrevet, sørger social- og indenrigsministeren for, at de danske repræsentationer og andre stemmemodtagere i udlandet bliver underrettet herom.

Brevstemmeafgivning på danske skibe i udenrigsfart og danske havanlæg

§ 58. Søfolk og passagerer på danske skibe i udenrigsfart samt personer, der er ansat på danske havanlæg, kan brevstemme på skibet eller havanlægget. Skibsføreren eller den, som skibsføreren har udpeget, henholdsvis havanlæggets chef eller den, som chefen har udpeget, fungerer som stemmemodtager.

Stk. 2. Brevstemmer, der er afgivet mere end 3 måneder før valgdagen, kommer ikke i betragtning, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Søfolk på danske skibe i udenrigsfart og deres medsejlende ægtefæller kan afgive brevstemme på skibet fra dagen efter et folketingsvalg med gyldighed for førstkommande folketingsvalg.

Stk. 4. På danske havanlæg på dansk område kan brevstemmeafgivning finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før valgdagen.

§ 59. Når valg til Folketinget er udskrevet, sørger social- og indenrigsministeren for, at skibsførere på danske skibe i udenrigsfart og chefer på danske havanlæg bliver underrettet herom.

Stk. 2. Så snart skibsføreren på et dansk skib i udenrigsfart bliver bekendt med, at der er udskrevet valg til Folketinget, skal skibsføreren sørge for, at der straks foretages brevstemmeafgivning om bord. Gennemførelse af brevstemmeafgivning kan dog undlades, hvis brevstemmerne selv ved anvendelse af hurtigste forsendelsesmåde ikke kan påregnes at komme frem inden afstemningens begyndelse på valgdagen, eller hvis tvingende og uopsættelige skibsforretninger er til hinder herfor. Tilsvarende regler gælder for danske havanlæg.

Brevstemmematerialet

§ 60. Brevstemmematerialet består af stemmeseddel, konvolut, følgebrev og yderkuvert. Social- og indenrigsministeren bestemmer brevstemmematerialets nærmere indhold og udformning.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren tilvejebringer brevstemmematerialet. Brevstemmematerialet skal til enhver tid findes hos kommunerne og på de danske repræsentationer i udlandet samt om bord i danske skibe i udenrigsfart og på danske havanlæg uden for dansk område.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren kan bestemme, at følgebrev og yderkuverter, der er tilvejebragt af kommunalbestyrelsen, skal sidestilles med følgebrev og yderkuverter tilvejebragt af social- og indenrigsministeren.

Fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning

§ 61. Vælgere, der ønsker at brevstemme, skal vise fornøden legitimation til brevstemmemodtageren. Herefter udleveres brevstemmematerialet, jf. § 60.

Stk. 2. På stemmesedlen anføres navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet i den storkreds, hvor vælgeren er optaget på valglisten. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, der er opstillet i den pågældende storkreds, anføres navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen.

Stk. 3. Vælgeren udfylder stemmesedlen uden overværelse af andre og lægger den i konvolutten. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen. Vælgeren lægger herefter konvolutten med stemmeseddel samt følgebrevet i yderkuverten og lukker yderkuverten i overværelse af stemmemodtageren. Vælgeren udfylder yderkuverten med sit navn, sin fødselsdato og sin bopæl i overværelse af stemmemodtageren.

Stk. 4. Hvis vælgeren ikke er i stand til at udfylde stemmesedlen eller udfylde og underskrive følgebrevet, eller hvis vælgeren i øvrigt ønsker hjælp i forbindelse med brevstemmeafgivningen, skal den eller de stemmemodtagere, brevstemmen afgives til, yde den fornødne hjælp, jf. dog stk. 6. Ud over stemmemodtageren eller, hvis der medvirker flere stemmemodtagere, i stedet for den ene af disse kan vælgeren forlange hjælp til stemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv. Er der ydet hjælp, skal dette fremgå af følgebrevet.

Stk. 5. En kandidat, der er opstillet i storkredsen, må ikke som stemmemodtager yde hjælp til stemmeafgivning.

Stk. 6. Hjælp til udfyldning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme.

Stk. 7. Yderkuverten sendes til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vælgeren er optaget på valglisten.

Stk. 8. Stemmemodtageren påser, at vælgere, der ønsker at brevstemme, ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i umiddelbar tilknytning til brevstemmeafgivningen.

§ 62. Stemmemodtagere må ikke i forbindelse med brevstemmeafgivningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. De må ikke over

for uvedkommende oplyse, om en vælger har afgivet brevstemme eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Stk. 2. Ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, om vælgere afgiver brevstemme.

§ 63. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tilrettelæggelse og gennemførelse af brevstemmeafgivning samt om fremgangsmåden ved afgivelse af brevstemme.

Modtagelse og kontrol af brevstemmer

§ 64. Kommunalbestyrelsen anfører tidspunktet for modtagelsen af en brevstemme på yderkuverten. I en protokol anføres det antal brevstemmer, der modtages, og datoen for modtagelsen samt det antal brevstemmer, der videresendes til andre kommuner, jf. stk. 2, og datoen herfor. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at protokollen føres elektronisk. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om protokollens indhold og udformning.

Stk. 2. Hvis afsenderen efter sin bopælsangivelse på yderkuverten har bopæl i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen straks videresende brevstemmen til den pågældende kommune.

Stk. 3. Når valg er udskrevet, sørger kommunalbestyrelsen for, at brevstemmer fra vælgere, der har afgivet brevstemme inden valgets udskrivelse og senere anmeldt flytning til en anden kommune, bliver sendt til den nye bopælskommune.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen samler og opgør antallet af brevstemmer for hvert afstemningsområde i kommunen, hvor afsenderne efter deres bopælsangivelse på yderkuverterne er optaget på valglisten. Kommunalbestyrelsen sørger for, at brevstemmerne inden afstemningens begyndelse er afleveret til valgstyrene på afstemningsstedet i det pågældende afstemningsområde, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Hvis der for et afstemningsområde er modtaget færre end 5 brevstemmer, skal brevstemmerne efter kommunalbestyrelsens bestemmelse overføres til et afstemningsområde, hvor der er modtaget mindst 5 brevstemmer, og afleveres til valgstyrene for dette afstemningsområde, der undersøger, om brevstemmerne kan komme i betragtning, jf. § 65. Såfremt en overført brevstemme kan komme i betragtning, skal valgstyrene optage den pågældende vælger på valglisten, påføre valglisten en bemærkning om årsagen til optagelsen på valglisten og i øvrigt følge den fremgangsmåde, der er angivet i § 66, stk. 1, vedrørende brevstemmer, der kan komme i betragtning. Valgstyrene skal endvidere give meddelelse til valgstyrene for det oprindelige afstemningsområde om, at den pågældende vælger skal slettes af valglisten for dette afstemningsområde, inden afstemningen begynder. På valglisten for det oprindelige afstemningsområde anføres årsagen til, at vælgeren er slettet af valglisten, og i hvilket afstemningsområde vælgeren i stedet er blevet optaget på valglisten. Såfremt en overført brevstemme ikke kan komme i betragtning, skal valgstyrene følge den fremgangsmåde, der er angivet i § 66, stk. 2, og der foretages ingen rettelser af valglisten i de pågældende to afstemningsområder.

Stk. 6. Hvis det på grundlag af oplysningerne om afsenderen på yderkuverten ikke kan afgøres, i hvilket afstemningsområde afsenderen er optaget på valglisten, bestemmer kommunalbestyrelsen, hvilket afstemningsområde den pågældende brevstemme skal henregnes til i henseende til valgstyrenes kontrol af, om brevstemmen kan komme i betragtning, jf. § 65.

§ 65. Valgstyrene gennemgår brevstemmerne inden afstemningens begyndelse og om nødvendigt 1 eller 2 dage før valgdagen. Yderkuverterne åbnes, og det undersøges, om brevstemmerne kan komme i betragtning. Ved gennemgangen, herunder ved undersøgelsen og afgørelsen af, om en brevstemme kan komme i betragtning, skal medvirke mindst 2 valgstyrere.

Stk. 2. En brevstemme kan ikke komme i betragtning, såfremt

- 1) afsenderen ikke er opført på valglisten,
- 2) afsenderen er død inden valgdagen,
- 3) yderkuverten indeholder flere end ét følgebrev og én konvolut,
- 4) der ikke er anvendt det brevstemmemateriale, som social- og indenrigsministeren har tilvejebragt,

- 5) den foreskrevne fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt, eller
- 6) brevstemmen ikke er afgivet inden for de frister, der er nævnt i § 56, stk. 1, § 57, stk. 3, og § 58, stk. 2-4.

Stk. 3. Er der fra samme vælger modtaget mere end én brevstemme, der kan komme i betragtning, kommer den sidst afgivne brevstemme i betragtning.

§ 66. Når en brevstemme kan komme i betragtning, sættes et mærke ved vælgerens navn på valglisten, der angiver, at vælgeren har afgivet brevstemme. Den uåbnede konvolut og følgebrevet lægges på ny i yderkuverten og opbevares, indtil afstemningen er afsluttet. Derefter tages konvolutterne ud af yderkuverterne og lægges i en af stemmekasserne. Konvolutterne åbnes først i forbindelse med stemmeoptællingen.

Stk. 2. Når en brevstemme ikke kan komme i betragtning, anføres årsagen hertil på yderkuverten, og den uåbnede konvolut og følgebrevet lægges på ny i yderkuverten.

Stk. 3. Brevstemmer, der modtages af valgstyrene efter afstemningens begyndelse, påtegnes om modtagelsestidspunktet og kommer ikke i betragtning.

§ 67. En vælger, der har afgivet en brevstemme, der er taget i betragtning, kan ikke stemme ved afstemningen på valgdagen.

Kapitel 9

Opgørelse af afstemningen i opstillingskredsen

Stemmeoptælling på afstemningsstedet

§ 68. Når afstemningen er afsluttet, foretager valgstyrene og de tilfornede vælgere, jf. dog § 74 a, stemmeoptælling på afstemningsstedet. Stemmeoptællingen er offentlig. Det optælles, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet for hvert af partierne og for hver kandidat uden for partierne.

Stk. 2. En stemme er afgivet for det parti, inden for hvis felt på stemmesedlen vælgeren har sat kryds. En brevstemme er afgivet for det parti, hvis navn eller bogstavbetegnelse vælgeren har anført på brevstemmesedlen. Har vælgeren på brevstemmesedlen anført navnet på en kandidat, der opstiller for et parti, anses stemmen for afgivet for partiet.

Stk. 3. En stemme er afgivet for den kandidat uden for partierne, ud for hvem vælgeren har sat kryds på stemmesedlen. En brevstemme er afgivet for den kandidat uden for partierne, hvis navn vælgeren har anført på brevstemmesedlen.

§ 69. En stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet er ugyldig, såfremt

- 1) den er blank,
- 2) vælgerens stemme på stemmesedlen ikke er afmærket med kryds, jf. § 48, stk. 1, 2. pkt.,
- 3) det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket af partierne eller hvilken kandidat uden for partierne vælgeren har villet give sin stemme,
- 4) det må antages, at stemmesedlen ikke er udleveret på afstemningsstedet, eller
- 5) der er givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 2. En brevstemmeseddel er ugyldig, såfremt

- 1) den er blank,
- 2) det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket af partierne eller hvilken kandidat uden for partierne vælgeren har villet give sin stemme,
- 3) der på stemmesedlen alene er anført navnet på en kandidat, som ikke er opstillet i den storkreds, hvor vælgeren er optaget på valglisten, eller alene navnet på et parti, der ikke har opstillet kandidater i den pågældende storkreds,
- 4) en konvolut indeholder andet eller mere end én stemmeseddel,
- 5) det må antages, at stemmesedlen ikke er tilvejebragt af social- og indenrigsministeren, eller
- 6) der er givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 3. Valgstyernerne anfører i afstemningsbogen, hvor mange stemmesedler de har anset for ugyldige og grundene hertil.

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan efter forelæggelse for Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse fastsætte nærmere regler om bedømmelse af stemmesedler, herunder brevstemmesedler.

§ 70. Når stemmeoptællingen er afsluttet, indføres resultatet i afstemningsbogen, der underskrives af valgstyernerne, og resultatet meddeles de tilstedeværende. Formanden for valgstyernerne skal straks meddele resultatet til formanden for valgbestyrelsen. I kommuner, der omfatter flere opstillingskredse, kan formanden for valgbestyrelsen bestemme, at meddelelsen skal gives til en af formændene for valgstyernerne i hver opstillingskreds.

§ 71. Når formanden for valgbestyrelsen har modtaget indberetninger fra samtlige afstemningssteder i opstillingskredsen, sammentælles de indberettede stemmetal. Straks herefter indberettes det til social- og indenrigsministeren, hvor mange stemmer der i hele opstillingskredsen er afgivet for hvert parti og for hver kandidat uden for partierne. Social- og indenrigsministeren bestemmer den nærmere fremgangsmåde ved indberetningen.

Fintælling i opstillingskredsen

§ 72. Senest dagen efter at afstemningen har fundet sted, samles valgbestyrelsen til endelig opgørelse af resultatet af stemmeafgivningen i opstillingskredsen (fintælling). I opstillingskredse, hvori flere kommuner indgår helt eller delvis, samles valgbestyrelsen i kredskommunen. Fintællingen er offentlig.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen sørger for, at afstemningsbøgerne, de benyttede valglister og valgkort samt stemmesedlerne og brevstemmematerialet er til stede ved fintællingen. Kommunalbestyrelsen opbevarer en kopi af afstemningsbøgerne.

§ 73. For hvert afstemningsområde foretager valgbestyrelsen en ny optælling og bedømmelse af de afgivne stemmesedler efter reglerne i §§ 68, 69 og 74 a. Resultaterne af optællingerne indføres i valgbogen. Derefter opgøres, hvor mange stemmer der i hele opstillingskredsen er tilfaldet hvert parti og hver kandidat uden for partierne. Resultatet indføres i valgbogen og meddeles de tilstedeværende.

Stk. 2. Der foretages samtidig en opgørelse for hvert afstemningsområde og for hele opstillingskredsen af antallet af personlige stemmer for hver kandidat samt antallet af partistemmer for hvert parti, jf. stk. 3 og 4. Der foretages herefter en opgørelse for hele opstillingskredsen af, hvorledes de afgivne partistemmer skal fordeles på hver enkelt kandidat, jf. stk. 5, og af summen af antallet af personlige stemmer og tillagte partistemmer for hver kandidat.

Stk. 3. Har vælgeren sat kryds ud for navnet på en kandidat eller såvel ud for navnet på en kandidat som ud for navnet på det parti, kandidaten er opstillet for, anses stemmesedlen som afgivet for kandidaten (personlig stemme). Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført navnet på en kandidat eller såvel navnet på en kandidat som navnet eller bogstavbetegnelsen for det parti, kandidaten er opstillet for.

Stk. 4. Har vælgeren sat kryds ud for navnet på et parti eller inden for partifeltet på en sådan måde, at det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken af partiets kandidater vælgeren har villet give sin stemme, anses stemmesedlen som afgivet for partiet (partistemme). Tilsvarende gælder, hvis vælgeren på brevstemmesedlen har anført navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti eller navnene på flere kandidater, der er opstillet for samme parti i storkredsen.

Stk. 5. Ved kredsvis opstilling tilfalder partistemmerne efter stk. 4 partiets kandidat i opstillingskredsen. Ved sideordnet opstilling fordeles partistemmerne mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal, jf. stk. 3. Er to eller flere kandidater lige berettiget til en partistemme, foretages lodtrækning ved social- og indenrigsministerens foranstaltning. Hvis der i opstillingskredsen ikke er opstillet nogen kandidat for partiet, tilfalder partistemmerne ikke nogen kandidat, men opføres sær-

skilt som »Andre partistemmer«. Har der været anmeldt partiliste, tillægges disse stemmer dog den kandidat, der er anmeldt som partilistens første kandidat i storkredsen.

Stk. 6. Resultatet af de i stk. 2, 1. og 2. pkt., nævnte opgørelser for hele opstillingskredsen indføres i valgbogen og meddeles de tilstedeværende. Resultatet af den i stk. 2, 1. pkt., nævnte opgørelse for hvert afstemningsområde vedlægges valgbogen som bilag.

§ 74. Valgbogen underskrives af hele valgbestyrelsen. I særskilte pakker sammenbindes

- 1) de stemmesedler, der ikke er udleveret,
- 2) de stemmesedler, der er tilbageleveret ved ombytning,
- 3) de afgivne blanke og andre ugyldige stemmesedler,
- 4) de gyldige stemmesedler, således at de personlige stemmer for hver kandidat og partistemmerne for hvert parti samles i pakker for sig, og
- 5) brevstemmematerialet.

Stk. 2. Hver pakke påtegnes om indholdet og forsegles. Pakkerne samt valgbogen, afstemningsbøgerne, valgkortene og valglisterne opbevares som nævnt i § 104.

Stk. 3. Formanden for valgbestyrelsen sender en kopi af valgbogen med bilag tillige med en stemmesedel, der ikke er udleveret, til social- og indenrigsministeren. Kopien skal være attesteret af formanden. Kopien af valgbogen skal så vidt muligt være social- og indenrigsministeren i hænde senest dagen efter fintællingen. Social- og indenrigsministeren bestemmer den nærmere fremgangsmåde ved indsendelsen af valgbogen med bilag og kan herunder bestemme, hvorvidt og i hvilken form valgbogen med bilag elektronisk skal indsendes til social- og indenrigsministeren.

Kandidaters deltagelse i opgørelsen af afstemningen

§ 74 a. En kandidat, der er opstillet for et parti i storkredsen, kan ikke deltage i optællingen af, hvor mange stemmer der er afgivet for det pågældende parti. En kandidat, der er opstillet uden for partierne i storkredsen, kan ikke deltage i optællingen af, hvor mange stemmer der er afgivet for hver kandidat uden for partierne. En kandidat, der er opstillet for et parti i storkredsen, kan ikke deltage i opgørelsen af, hvorledes de afgivne stemmer for partiet fordeler sig på personlige stemmer for hver kandidat og partistemmer, jf. § 73, stk. 3 og 4.

Kapitel 10

Valgets opgørelse

§ 75. Når social- og indenrigsministeren har modtaget de attesterede kopier af valgbøgerne, foretages den samlede opgørelse af valget på grundlag heraf.

Kredsmandaternes fordeling

§ 76. For hvert parti sammentælles de stemmer, der er tilfaldet partiet i samtlige opstillingskredse i storkredsen. Ligeledes sammentælles de stemmer, der er tilfaldet hver kandidat uden for partierne.

Stk. 2. Hvert stemmetal, der fremkommer ved sammentællingen, jf. stk. 1, divideres med 1-2-3 osv., indtil der er foretaget et så stort antal divisioner som det antal mandater, der højst kan ventes at tilfalde partiet eller kandidaten uden for partierne. Det parti eller den kandidat uden for partierne, der har den største af de fremkomne kvotienter, får det første mandat i storkredsen. Den næststørste kvotient giver ret til det andet mandat og så fremdeles, indtil alle storkredsens kredsmandater er fordelt mellem partierne og kandidaterne uden for partierne. Er to eller flere kvotienter lige store, foretages lodtrækning.

Tillægsmandaternes fordeling på partier

§ 77. Tillægsmandaterne fordeles blandt partier, der enten

- 1) har opnået mindst ét kredsmandat, eller

- 2) inden for hver af to af de tre landsdele, der er nævnt i § 8, stk. 1, har opnået mindst lige så mange stemmer som det gennemsnitlige antal gyldige stemmer, der i landsdelen er afgivet pr. kredsmandat, eller
- 3) i hele landet har opnået mindst 2 pct. af de afgivne gyldige stemmer.

Stk. 2. Det opgøres, hvor mange stemmer der i hele landet er tilfaldet hvert af de partier, der er berettiget til tillægsmandater efter stk. 1. Det samlede stemmetal for disse partier divideres med tallet 175 med fradrag af det antal kredsmandater, der måtte være tilfaldet kandidater uden for partierne. Med det tal, der herved fremkommer, divideres hvert af partiernes stemmetal. De herved fremkomne kvotienter angiver, hvor mange mandater hvert parti i forhold til stemmetal er berettiget til. Hvis disse kvotienter ikke er hele tal og derfor tilsammen ikke giver det hele antal mandater, når brøkerne bortkastes, forhøjes de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode). Er to eller flere brøker lige store, foretages lodtrækning.

Stk. 3. Hvis ingen partier har opnået flere kredsmandater end det samlede mandattal, som partiet i forhold til sit stemmetal er berettiget til, jf. stk. 2, er fordelingen i stk. 2 endelig. Det antal tillægsmandater, der tilkommer de enkelte partier, beregnes herefter som forskellen mellem partiets samlede mandattal og dets kredsmandater.

Stk. 4. Hvis et parti har opnået flere kredsmandater end det samlede mandattal, som partiet i forhold til sit stemmetal er berettiget til, jf. stk. 2, foretages en ny beregning. Ved denne beregning ses bort fra partier, som har opnået et antal kredsmandater lig med eller større end det samlede mandattal, som de er berettiget til i forhold til deres stemmetal. For de partier, der herefter kommer i betragtning, sker fordelingen af mandaterne efter tilsvarende regler som i stk. 2, og antallet af tillægsmandater, der tilfalder de enkelte partier, beregnes som anført i stk. 3.

Stk. 5. Hvis et parti efter den fornyede beregning har opnået flere mandater end det mandattal, som partiet i forhold til sit stemmetal er berettiget til, jf. stk. 2, får partiet tildelt det mandattal, som er beregnet i henhold til stk. 2. Der foretages en ny fordeling af de resterende mandater på de øvrige partier efter tilsvarende regler som i stk. 2 og 3.

Fordeling af partiernes tillægsmandater på landsdele

§ 78. For hvert af de partier, der ifølge § 77 skal have tillægsmandater, opgøres, hvor mange stemmer partiet har fået i hver af de 3 landsdele.

Stk. 2. Hvert af disse stemmetal divideres med tallene 1-3-5-7 osv. Derefter udelades så mange af de største kvotienter, som svarer til det antal kredsmandater, som partiet har fået i landsdelen ifølge § 76.

Stk. 3. Den landsdel og det parti, der herefter har den største kvotient, får det første tillægsmandat. Den landsdel og det parti, der har den næststørste kvotient, får det næste tillægsmandat og så fremdeles. Når en landsdel eller et parti har fået det antal tillægsmandater, som den eller det skal have, jf. §§ 10 og 77, kommer landsdelen eller partiet ikke videre i betragtning. Fordelingen fortsættes for de andre landsdele og for de øvrige partier, indtil samtlige tillægsmandater er fordelt. Hvis et parti, der ikke har fået stemmer i alle 3 landsdele, ved denne fordeling ikke kan få tildelt de tillægsmandater, som partiet er berettiget til, skal disse forlods tildeles partiet i de landsdele, hvor der er afgivet stemmer for det.

Fordeling af partiernes tillægsmandater på storkredse

§ 79. Inden for den eller de landsdele, hvor et parti har fået tillægsmandater ifølge § 78, divideres partiets stemmetal i de enkelte storkredse med tallene 1-4-7-10 osv. I hver storkreds udelades derefter så mange af de største kvotienter, som svarer til det antal kredsmandater, som partiet har fået i storkredsen.

Stk. 2. Den storkreds, der herefter har den største kvotient, får det første tillægsmandat. Det næste tillægsmandat tilfalder den storkreds, der har den næststørste kvotient, og så fremdeles, indtil det antal tillægsmandater, som partiet har fået i landsdelen, er fordelt.

Stk. 3. Er ved fordelingen af tillægsmandaterne på landsdele eller på storkredse to eller flere kvotienter lige store, foretages lodtrækning.

Kandidatudvælgelsen

§ 80. På grundlag af optællingen af kandidaternes stemmetal i de enkelte opstillingskredse, jf. § 73, stk. 3-5, opgøres det, hvilke af partiernes kandidater der har opnået valg.

Stk. 2. For hver storkreds sammentælles det antal stemmer, hver kandidat har fået, herunder de partistemmer, der er tilfaldet kandidaten, jf. § 73, stk. 5.

§ 81. Kandidaterne er valgt i rækkefølge efter stemmetallenes størrelse i det antal, hvori der er tilfaldet partiet mandater i storkredsen, jf. dog § 82. I tilfælde af stemmelighed foretages lodtrækning.

Stk. 2. Hvis et parti ikke har et tilstrækkeligt antal kandidater opstillet i en storkreds til at besætte de mandater, der er tilfaldet partiet i storkredsen, finder § 92, stk. 2-4, tilsvarende anvendelse.

§ 82. Hvis et parti har anmeldt partiliste i storkredsen, jf. § 41, stk. 1, foretages opgørelsen af, hvilke kandidater der er valgt, på følgende måde:

- 1) Partiets samlede antal stemmer i storkredsen, jf. § 76, stk. 1, divideres med et tal, der er én større end det antal kreds- og tillægsmandater, der er tilfaldet partiet i storkredsen. Det derved fremkomne tal forhøjes, uanset om det er et helt tal, til det næste hele tal. Dette tal er herefter partiets fordelingstal i storkredsen.
- 2) Har en kandidat efter sammentællingen i § 80, stk. 2, opnået et stemmetal i storkredsen, der er lig med eller større end fordelingstallet, er den pågældende valgt. Har flere kandidater opnået fordelingstallet, er de pågældende valgt i partilistens rækkefølge.
- 3) Opnås det ikke herved at få besat de mandater, der er tilfaldet partiet i storkredsen, er de øvrige kandidater valgt i partilistens rækkefølge i det antal, hvori partiet endnu er berettiget til mandater.
- 4) Har ingen af kandidaterne opnået fordelingstallet, er kandidaterne valgt i partilistens rækkefølge i det antal, hvori der er tilfaldet partiet mandater i storkredsen.

Valgbreve og stedfortræderliste

§ 83. Social- og indenrigsministeren udfærdiger valgbreve for de kandidater, der er valgt, dog med forbehold af Folketingets godkendelse af valgene.

§ 84. Social- og indenrigsministeren udarbejder en stedfortræderliste. På listen opføres de kandidater, der ikke er valgt, men som er berettiget til at indtræde i Folketinget som stedfortrædere, jf. § 92.

Stk. 2. For et parti, der ikke har fået tillægsmandater, foretages til brug for stedfortræderlisten tilsvarende beregninger som nævnt i § 79.

§ 85. Stedfortræderlisten udarbejdes særskilt for hver landsdel og for hvert parti inden for landsdelen. Inden for hver landsdel opføres for hvert parti de enkelte storkredse i rækkefølge efter størrelsen af de kvotienter, der er beregnet efter § 79 og § 84, stk. 2, og som ikke har givet tillægsmandat. Den storkreds, der har den største af de nævnte kvotienter, opføres først. Derefter opføres den storkreds, der har den næststørste kvotient, og så fremdeles.

Stk. 2. For hver storkreds opføres kandidaterne på stedfortræderlisten i den rækkefølge, hvori de som stedfortrædere er berettiget til at indtræde i Folketinget. Den kandidat, der har fået det største antal stemmer uden at blive valgt, opføres først. Derefter opføres den kandidat, der har fået det næststørste antal stemmer, og så fremdeles, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Har partiliste været anmeldt, bestemmes rækkefølgen på stedfortræderlisten af den rækkefølge, hvori de kandidater, der ikke er valgt, er opført på partilisten.

§ 86. Social- og indenrigsministeren sender til Folketinget ved dets sammentræden:

- 1) De kopier af valgbøgerne, der er modtaget fra opstillingskredsens valgbestyrelser, jf. § 74, stk. 3.

- 2) Beregningerne af kreds- og tillægsmandaternes fordeling, jf. §§ 76-79.
- 3) Opgørelsen af, hvilke kandidater der er valgt, jf. §§ 76 og 80-82.
- 4) Stedfortræderlisten, jf. §§ 84 og 85.

Kapitel 11

Folketingets godkendelse af valget

§ 87. Folketinget afgør gyldigheden af kandidaternes valg.

Stk. 2. Folketinget afgør, om de beregninger og opgørelser, som social- og indenrigsministeren har foretaget, kan godkendes, eller om social- og indenrigsministeren skal foretage nye beregninger eller opgørelser. Folketinget kan endvidere pålægge social- og indenrigsministeren at indhente stemmemateriale m.v. til Folketinget.

Stk. 3. Folketinget kan pålægge valgbestyrelserne at foretage en fornyet gennemgang og opgørelse af det materiale eller dele heraf, der har været benyttet ved folketingsvalget, jf. § 72, stk. 2.

§ 88. Enhver vælger kan klage over folketingsvalg. Klager skal stiles til Folketinget og sendes til social- og indenrigsministeren. Klager skal være social- og indenrigsministeren i hænde senest ugedagen efter valgdagen.

§ 89. Hvis Folketinget træffer afgørelse om, at afstemningen i en opstillingskreds er ugyldig, udsættes godkendelsen af kandidaternes valg i storkredsen. Kandidaterne i storkredsen anses dog foreløbig som lovligt valgte. Godkendelsen af samtlige tillægsmandater har i så fald foreløbig gyldighed.

§ 90. Folketinget afgør, i hvilket omfang og på hvilken måde omvalg skal afholdes. Ved omvalg kan kun de personer, der havde valget og var optaget på valglisten på den almindelige valgdag, afgive stemme.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter og bekendtgør dagen for afholdelsen af omvalg.

Stk. 3. Når omvalg har fundet sted, foretages fornødne nye beregninger og opgørelser.

Stk. 4. Gyldighedsperioden for omvalg følger gyldighedsperioden for valgene på den almindelige valgdag.

§ 91. Hvis Folketinget træffer afgørelse om, at en valgt kandidat ikke er valgbar, indtræder den pågældendes stedfortræder, jf. § 92.

§ 92. En stedfortræder indtræder i Folketinget, når et folketingsmedlem ophører med at være medlem, og i øvrigt efter de regler herom, der er fastsat i Folketingets forretningsorden.

Stk. 2. Hvis et parti ikke har stedfortrædere til at besætte et ledigt mandat i en storkreds, overføres mandatet til den storkreds inden for landsdelen, som er nærmest berettiget til mandatet, jf. § 85, stk. 1.

Stk. 3. Er der ikke i landsdelen nogen stedfortræder for partiet, overføres mandatet til den storkreds inden for de to andre landsdele under ét, hvor partiet i henhold til beregningerne i §§ 79 og 84, stk. 2, har den største kvotient, der ikke har givet tillægsmandat. Mandatet overføres til den landsdel, hvor denne storkreds ligger.

Stk. 4. Hvis der ikke efter reglerne i stk. 1-3 er nogen stedfortræder, afgør Folketinget, om der skal afholdes udfyldningsvalg, jf. § 93.

§ 93. Hvis der er afholdt udfyldningsvalg, gælder valget af det nye medlem for den resterende del af gyldighedsperioden for valgene på den almindelige valgdag.

Kapitel 12

Folkeafstemninger

§ 94. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på folkeafstemninger, der afholdes efter grundlovens § 20, stk. 2, § 29, stk. 2, § 42 og § 88.

§ 95. Meddelelse om, at der skal afholdes folkeafstemning om et lovforslag eller en stadfæstet lov, gives af Folketingets formand til statsministeren og social- og indenrigsministeren.

Stk. 2. Statsministeren bekendtgør lovforslaget eller loven i Statstidende med meddelelse om, hvilken dag folkeafstemning finder sted. Folkeafstemning efter grundlovens § 20, stk. 2, og § 42 skal afholdes tidligst 12 og senest 18 søgnedage efter bekendtgørelsen. Folkeafstemning efter grundlovens § 88 skal afholdes inden et halvt år efter Folketingets endelige vedtagelse af forslaget.

Stk. 3. Folkeafstemning foregår i de samme afstemningsområder som valg til Folketinget.

§ 96. Enhver, der har valget til Folketinget og er optaget på valglisten, har ret til at deltage i folkeafstemninger.

Stk. 2. Når dagen for en folkeafstemning er fastsat, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en valgliste over kommunens vælgere og udsende valgkort i overensstemmelse med reglerne i kapitel 4 for folketingsvalg. Ved folkeafstemninger, der ikke afholdes i alle dele af riget, gælder dog samme regler om optagelse på valglisten, henholdsvis slettelse af valglisten, ved tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, den eller de dele af riget, hvor der ikke afholdes folkeafstemning, som ved tilflytning fra, henholdsvis fraflytning til, udlandet.

Stk. 3. Senest 10 dage før folkeafstemningen bekendtgør social- og indenrigsministeren dag og tid for afstemningen samt udsendelsen af valgkort i overensstemmelse med reglerne i kapitel 4 for folketingsvalg.

§ 97. Senest når dagen for en folkeafstemning er fastsat, vælges valgbestyrelse, valgstyrere og tilfornede vælgere i overensstemmelse med reglerne i kapitel 5 for folketingsvalg og med de opgaver, der er nævnt i dette kapitel, dog med de ændringer, der følger af afstemningens karakter.

Stk. 2. Ved folkeafstemninger fører valgbestyrelsen og valgstyrerne en særlig valgbog, henholdsvis afstemningsbog (indberetningsskemaer). Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om indberetningsskemaernes indhold og udformning.

§ 98. På stemmesedlerne ved folkeafstemninger skal klart adskilt være trykt ordene »Ja« og »Nej«.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning.

§ 99. Afstemningen på afstemningsdagen og forberedelsen hertil finder sted i overensstemmelse med reglerne i § 44 og kapitel 7 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. En vælger kan efter ansøgning afgive sin stemme på afstemningsdagen på et andet afstemningssted i sin bopælskommune end det, vælgeren er tilknyttet i henhold til valglisten, jf. § 96, såfremt ændringen af afstemningssted er begrundet i vælgerens handicap eller nedsatte førlighed. § 47 a, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse med de ændringer, der følger af afstemningens karakter. Ansøgning kan dog tidligst indgives 4 uger før afstemningsdagen.

Stk. 3. Ved stemmeafgivningen sætter vælgere, der stemmer for lovforslaget eller loven, et kryds ved ordet »Ja« på stemmesedlen, mens vælgere, der stemmer imod, sætter et kryds ved ordet »Nej«. Ved opslag i stemmerummet skal der gives vælgerne vejledning herom.

Stk. 4. Hvis der samme dag afholdes afstemning om to eller flere lovforslag eller love, skal der på hvert afstemningssted findes særskilte stemmekasser til brug for hver afstemning. Vælgeren skal modtage en stemmeseddel til hver afstemning. Vælgeren skal tage samtlige stemmesedler med ind i stemmerummet og efter stemmeafgivning lægge dem i de pågældende stemmekasser.

§ 100. Ved folkeafstemning kan der brevstemmes i overensstemmelse med reglerne i kapitel 8 for folketingsvalg, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. På brevstemmesedlerne skal klart adskilt være trykt ordene »Ja« og »Nej«.

Stk. 3. Stemmeafgivningen foregår som angivet i § 99, stk. 3.

Stk. 4. Ved folkeafstemninger kan brevstemmeafgivning på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, jf. § 53, finde sted de sidste 6 uger før afstemningsdagen, dog senest tredjesidste søgnedag før afstemningsdagen.

§ 101. Afslutningen af afstemningen på afstemningsstedet, den foreløbige og endelige optælling af stemmerne og indberetningen til social- og indenrigsministeren om afstemningen sker i overensstemmelse med reglerne i kapitel 9 for folketingsvalg med de ændringer, der følger af afstemningens karakter, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En stemmeseddel, herunder en brevstemmeseddel, er ugyldig, såfremt

- 1) den er blank,
- 2) den ikke er afkrydset i overensstemmelse med § 99, stk. 3,
- 3) det må antages, at stemmesedlen ikke er udleveret på afstemningsstedet,
- 4) det må antages, at brevstemmesedlen ikke er tilvejebragt af social- og indenrigsministeren,
- 5) en konvolut ved brevstemmeafgivning indeholder andet eller mere end én stemmeseddel, eller
- 6) der er givet stemmesedlen et særpræg.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren kan efter forelæggelse for Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse fastsætte nærmere regler om bedømmelse af stemmesedler.

§ 102. Social- og indenrigsministeren opgør resultatet af folkeafstemningen og bekendtgør dette i Stats-tidende.

§ 103. Enhver vælger kan klage over folkeafstemninger. Klager skal stiles til Folketinget og sendes til social- og indenrigsministeren. Klager skal være social- og indenrigsministeren i hænde senest ugedagen efter afstemningen.

Kapitel 13

Forskellige bestemmelser

§ 104. Valgbogen, afstemningsbøgerne, valglisterne, valgkortene, stemmesedlerne samt øvrigt valgma-teriale, som valgbestyrelsen har modtaget i forbindelse med folketingsvalg eller folkeafstemninger, opbe-vares af kommunalbestyrelsen. I opstillingskredse, hvori flere kommuner indgår helt eller delvis, opbeva-res valgmaterialiet af kommunalbestyrelsen i kreds kommunen.

Stk. 2. Hver kommunalbestyrelse opbevarer en kopi af afstemningsbøgerne samt øvrigt valgmateriale, som kommunalbestyrelsen har modtaget.

Stk. 3. Valglisterne, valgkortene, stemmesedlerne samt brevstemmematerialet skal tilintetgøres, når kla-gefristen er udløbet, jf. §§ 88 og 103, og eventuelle klager over valget er endeligt afgjort. Øvrigt valgma-teriale skal opbevares som fastsat efter lov om offentlige arkiver m.v.

§ 105. Udgifterne ved folketingsvalg og folkeafstemninger afholdes af kommunerne, jf. dog stk. 2 og 3. Udgifter, der forskudsvis er afholdt af kreds kommunen, fordeles af valgbestyrelsens formand på de kom-muner, der helt eller delvis indgår i opstillingskredsen, i forhold til det senest offentliggjorte folketal i kommunen eller i vedkommende del af kommunen.

Stk. 2. Udgifterne til brevstemmematerialet afholdes af statskassen. Kommunen refunderer statens ud-gifter til det brevstemmemateriale, kommunen rekvirerer til brug for brevstemmeafgivning i kommunen, jf. § 53 og § 54, stk. 2, 4 og 5.

Stk. 3. Udgifter til porto til forsendelse af brevstemmer afholdes af den myndighed, institution, skib el-ler havanlæg, som stemmemodtageren repræsenterer.

§ 106. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der overtræder § 51, § 59, stk. 2, eller § 62 med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. I regler, der udstedes efter loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmel-ser i reglerne.

§ 107. Justitsministeren kan fastsætte regler til sikring af, at der ikke på eller ud til offentlig vej eller plads udøves valgagitation på en måde, der forstyrrer den offentlige orden. I reglerne kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Afsnit II

Vederlag og pension m.v.

Kapitel 14

Vederlag og pension m.v. for Folketingets medlemmer

§ 108. Folketingets medlemmer modtager et grundvederlag, jf. stk. 2, og et omkostningstillæg til dækning af omkostningerne i forbindelse med hvervet som folketingsmedlem, jf. stk. 3. Ethvert folketingsmedlem er forpligtet til at modtage grundvederlaget og omkostningstillægget.

Stk. 2. Grundvederlaget udgør samme beløb som den til enhver tid gældende løn på skalatrin 51 (lønskalaen for statstjenestemænd). Grundvederlaget reguleres én gang årligt pr. 1. april med en reguleringsprocent, der beregnes på baggrund af lønudviklingen i lønramme 37-39 og løngrupperne 1-3.

Stk. 3. Omkostningstillægget udgør kr. 45.000 årligt for medlemmer valgt i Danmark og kr. 60.000 årligt for medlemmer valgt i Grønland og på Færøerne.

Stk. 4. Omkostningstillægget efter stk. 3 medregnes ikke i den skattepligtige indkomst. Der kan ikke foretages fradrag i den skattepligtige indkomst for de udgifter, der er forbundet med folketingsarbejdet, herunder boligudgifter, indenlandsk befordring m.v.

Stk. 5. § 109 a, stk. 12, gælder tilsvarende for omkostningstillægget efter stk. 3.

§ 109. Et ordinært medlem oppebærer vederlag fra den dag, medlemmet er valgt, eller, hvis medlemmet er indtrådt i anledning af et andet medlems død eller endelige udtræden af Folketinget, fra dagen efter, at det hidtidige medlem er afdøet ved døden eller udtrådt af Folketinget, og indtil udgangen af den måned, hvori det ordinære medlem ophører at være medlem af Tinget.

Stk. 2. Et ordinært medlem, hvis medlemskab ophører ved et folketingsvalg, eller som på grund af sygdom udtræder af Folketinget, oppebærer eftervederlag, der svarer til grundvederlag efter § 108, stk. 2, i det antal måneder, der svarer til det halve af det hele antal måneder, den pågældende senest i en sammenhængende periode har været medlem af Folketinget eller medlem af Europa-Parlamentet. En medlemsperiode, hvor den pågældende samtidig har været medlem af Folketinget og Europa-Parlamentet, medregnes kun én gang. For at en medlemsperiode i Europa-Parlamentet kan indgå i beregningen af eftervederlagsperioden, skal medlemskabet ligge umiddelbart forud for folketingsperioden. Eftervederlaget ydes mindst i 12 måneder og højst i 24 måneder. Et midlertidigt medlem, der er indtrådt som følge af et medlems orlov, oppebærer efter sin udtræden i forbindelse med folketingsvalg, sygdom eller det ordinære medlems tilbagevenden eftervederlag i det halve af orlovsperiodens hele antal måneder, såfremt orlovsperioden er sammenhængende og udgør mindst 6 måneder.

Stk. 3. I eftervederlaget efter stk. 2 modregnes for medlemmer for følgende indtægter, jf. dog stk. 4-6:

- 1) Løn, rådighedsløn, ventepenge eller pension som tjenestemand,
- 2) løn fra ansættelse på andre vilkår end tjenestemandsvilkår inden for staten, folkeskolen, folkekirken, Folketinget, under Københavns Kommunes skolevæsen, Færøernes landsstyre, Grønlands hjemmestyre, i en kommune, et koncessioneret selskab eller en stats- eller kommunegaranteret virksomhed,
- 3) løn fra ansættelse i et aktieselskab, som efter en opgaveomlægning varetager de arbejdsopgaver, inden for hvilke den pågældende var beskæftiget som ansat i staten eller folkekirken, og hvori staten ejer mere end 50 pct. af aktierne,
- 4) grundvederlag, eftervederlag eller pension som statsrevisor, borgmester, regionsrådsformand eller rådmand,
- 5) pension efter lov om vederlag og pension m.v. for ministre,

- 6) løn, vederlag, eftervederlag eller pension fra medlemskab af Europa-Parlamentet og Kommissionen samt fra hverv i internationale organisationer, hvortil udpegning sker efter indstilling af den danske stat,
- 7) løn for personligt arbejde i ansættelsesforhold, som ikke er omfattet af nr. 1-3 eller 6,
- 8) indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed svarende til bidragsgrundlaget efter §§ 4 og 5 i lov om arbejdsmarkedsbidrag,
- 9) vederlag, honorarer eller anden indkomst for personligt arbejde uden for ansættelsesforhold, som ikke kan henføres til selvstændig erhvervsvirksomhed, samt vederlag for udnyttelse af immaterielle rettigheder,
- 10) fratrædelsesgodtgørelser, efterbetalinger, efterløns- og pensionslignende ydelser, når disse har sammenhæng med et tidligere ansættelsesforhold eller erhvervsforhold, i det omfang de nævnte indkomster ikke er omfattet af nr. 1 eller 6,
- 11) udbetalinger fra pensionsordninger med løbende udbetalinger og ratepensionsordninger omfattet af afsnit I i pensionsbeskatningsloven samt udbetalinger fra tilsvarende udenlandske pensionsordninger, når disse har sammenhæng med et tidligere ansættelsesforhold, dog ikke pensioner omfattet af pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 3, og nr. 4, litra c-e, samt opsparing fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Stk. 4. I de første 12 måneder af et medlems eftervederlagsperiode sker der dog ikke modregning for indtægter op til 100.000 kr. Beløbet reguleres efter § 109 a, stk. 12.

Stk. 5. Stk. 3 gælder ikke, i det omfang der udbetales vederlag og eftervederlag i henhold til lov om vederlag og pension m.v. for ministre.

Stk. 6. I ganske særlige tilfælde, hvor den pågældendes helbredsmæssige, økonomiske eller sociale forhold taler derfor, kan der ved beslutning af Folketingets formand efter forhandling med næstformændene bevilges eftervederlag i yderligere indtil 12 måneder.

Stk. 7. Et ordinært medlem, hvis medlemskab ophører ved et folketingsvalg, eller som på grund af sygdom udtræder af Folketinget, kan få dækket udgifter til efteruddannelse m.v. Der kan kun ydes dækning af udgifter til efteruddannelse m.v. i medlemmets eftervederlagsperiode og kun inden for det beløb, der er optjent, jf. stk. 8.

Stk. 8. Der optjenes 20.000 kr. pr. hele medlemsår til dækning af udgifter som nævnt i stk. 7, dog højst 100.000 kr. Beløb optjent og udbetalt til efteruddannelse m.v. medregnes ikke i den skattepligtige indkomst. Dækning af udgifter til efteruddannelse m.v. skal godkendes af Folketingets formand. Beløbet reguleres efter § 109 a, stk. 12.

Stk. 9. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter de nærmere regler for beregning af eftervederlagsperioden efter stk. 2, regler om modregning efter stk. 3 og regler om dækning af udgifter til efteruddannelse m.v. efter stk. 7 og 8.

Stk. 10. Et ordinært medlem, der på grund af sygdom, pleje af alvorligt syge børn eller nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, midlertidig udsendelse i offentligt hverv til udlandet eller tilsvarende udsendelse til Færøerne eller Grønland begærer og får bevilget orlov, bevarer retten til vederlag og pensionsanciennitet i orlovsperioden.

Stk. 11. Et ordinært medlem, der begærer og får bevilget orlov på grund af graviditet og fødsel eller adoption, bevarer retten til vederlag og pensionsanciennitet i orlovsperioden.

Stk. 12. Et ordinært medlem, der tillige er medlem af Færøernes Lagting eller Grønlands Landsting, og som på grund af midlertidigt fravær som følge af deltagelse i Lagtingets henholdsvis Landstingets møder og i udvalgmøder i umiddelbar tilslutning dertil begærer og får bevilget orlov, bevarer retten til vederlag og pensionsanciennitet i orlovsperioden.

Stk. 13. Et ordinært medlem, der af andre grunde end de i stk. 10-12 nævnte begærer og får bevilget orlov, kan ikke oppebære vederlag i orlovsperioden, ligesom denne periode ikke medtages ved beregningen af pensionsanciennitet. Retten til eftervederlag og dækning af udgifter til efteruddannelse m.v. bort-

falder, hvis orlovsperioden overstiger halvdelen af den seneste valgperiode og udgør mindst 12 måneder. I særlige tilfælde kan Folketingets formand efter forhandling med næstformændene træffe beslutning om at bevilge et medlem, hvis ret til eftervederlag og dækning af udgifter til efteruddannelse m.v. bortfalder efter 2. pkt., eftervederlag og dækning af udgifter til efteruddannelse m.v. i indtil 24 måneder. Stk. 3, 4 og 5 finder anvendelse på eftervederlag, der ydes i medfør af 3. pkt.

Stk. 14. Et midlertidigt medlem, der er indtrådt i anledning af et medlems orlov, oppebærer vederlag, jf. § 108, stk. 1-3, og opnår pensionsanciennitet fra den dag, Folketinget har besluttet at indkalde ham, dog tidligst fra den dag, da den nævnte orlov begynder at løbe, og indtil den dag, det midlertidige medlemskab ophører.

Stk. 15. Et midlertidigt medlem, der begærer og får bevilget orlov, oppebærer ikke vederlag og opnår ikke pensionsanciennitet i orlovsperioden. Hvis orloven er begæret og bevilget af andre grunde end de i stk. 10-12 nævnte, bortfalder retten til eftervederlag, hvis det midlertidige medlems orlovsperiode overstiger halvdelen af den pågældendes medlemsperiode.

§ 109 a. Folketinget stiller vederlagsfrit en bolig til rådighed for hvert medlem af Folketingets Præsidium.

Stk. 2. Folketinget stiller vederlagsfrit en bolig til rådighed for et ordinært medlem, der har bopæl uden for det sjællandske område. Boligen skal fraflyttes senest 2 uger efter ophør af medlemskabet af Folketinget.

Stk. 3. Har Folketinget ikke mulighed for at stille en bolig til rådighed for et ordinært medlem, som opfylder betingelsen i stk. 2, kan medlemmet få dækket udgifter til hotel- overnatning i Københavnsområdet i forbindelse med møder som led i folketingsarbejdet. Folketingets formand kan dog efter forhandling med næstformændene i særlige tilfælde tillade, at et sådant ordinært medlem i stedet modtager godtgørelse for en fast supplerende bolig i Københavnsområdet, hvis det må forventes, at den samlede periode, hvor medlemmet ellers vil være henvist til at benytte hotelovernatning i forbindelse med møder som led i folketingsarbejdet, vil blive urimelig lang. Tilladelse efter 2. pkt. kan alene meddeles for lejeboliger og gælder alene for den lejebolig, for hvilken den er meddelt, og kan gøres betinget af, at medlemmets lejeaftale indgås med det kortest mulige opsigelsesvarsel. Stk. 4, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. I ganske særlige tilfælde, hvor det pågældende medlems forhold, herunder navnlig helbreds-mæssige forhold, taler for det, kan Folketingets formand efter forhandling med næstformændene tillade, at et ordinært medlem, som opfylder betingelsen i stk. 2, i stedet for at få stillet en bolig vederlagsfrit til rådighed efter stk. 2 eller dækket udgifter til hotelovernatning efter stk. 3, 1. pkt., modtager godtgørelse for en fast supplerende bolig i Københavnsområdet. Godtgørelsen udgør op til 50.000 kr. pr. år og udbetales mod dokumentation til dækning af egentlige boligudgifter. Godtgørelsen kan ydes i op til 3 måneder efter medlemskabets ophør. Tilladelse efter dette stykke kan meddeles for et begrænset tidsrum eller begrænses til alene at gælde for en bestemt bolig.

Stk. 5. Der udbetales uden dokumentation 20.000 kr. pr. år til dækning af udgifter i forbindelse med dobbelt husførelse til

- 1) et ordinært medlem, som får stillet en bolig til rådighed efter stk. 2,
- 2) et ordinært medlem, som har bopæl uden for det sjællandske område, og som i Københavnsområdet råder over en bolig, som anvendes som supplerende bolig af medlemmet, uanset om medlemmet modtager godtgørelse efter stk. 3, 2.-4. pkt., og stk. 4 for den supplerende bolig, og
- 3) et medlem af Folketingets Præsidium, hvis den pågældende ville være berettiget til en bolig efter stk. 2, såfremt vedkommende ikke var medlem af Præsidiet.

Stk. 6. Har Folketinget efter tildelingen i henhold til stk. 1 og 2 ledige boliger til rådighed, kan disse efter ansøgning vederlagsfrit stilles til rådighed for andre ordinære medlemmer af Folketinget for et folketingsår ad gangen.

Stk. 7. Ved tildelingen af ledige boliger efter stk. 6 lægges navnlig vægt på medlemmets samlede rejsetid med offentlige transportmidler, herunder ventetider, antal skift mellem transportmidler samt senest

mulige tidspunkt for hjemtransport. Helbredsmæssige, økonomiske eller sociale forhold kan dog også inddrages ved vurderingen.

Stk. 8. En bolig, der stilles til rådighed for et medlem efter stk. 6, kan fra Folketingets side opsiges med 2 ugers varsel, hvis der er behov for at stille boligen til rådighed for et medlem, der er berettiget hertil efter stk. 1 og 2. Ved vurderingen af, hvilket medlem der skal fraflytte en tildelt bolig, lægges der vægt på samme forhold som ved tildelingen af ledige boliger, jf. stk. 7.

Stk. 9. Uden for de i stk. 3, 1. pkt., nævnte tilfælde kan et ordinært medlem, som ikke har en bolig stillet til rådighed efter reglerne i stk. 1, 2 eller 6 og ikke modtager godtgørelse for en fast supplerende bolig efter stk. 3, 2.-4. pkt., eller stk. 4 eller modtager dækning af udgifter til dobbelt husførelse efter stk. 5, nr. 2, i et kalenderår få dækket udgifterne til op til 12 overnatninger på hotel i Københavnsområdet i forbindelse med møder som led i folketingsarbejdet.

Stk. 10. Et ordinært medlem af Folketinget kan i et kalenderår få dækket udgifterne til op til 12 hotelovernatninger i den storkreds, hvor medlemmet er opstillet, i forbindelse med møder i storkredsen, hvis afstanden mellem storkredsen og medlemmets bopæl gør det rimeligt. Der ydes dog ikke dækning af udgifter til hotelovernatning efter 1. pkt. til medlemmer, der er opstillet i Københavns eller Københavns Omegns Storkredse, og som har en bolig stillet til rådighed efter stk. 1, 2 eller 6 eller modtager godtgørelse for en fast supplerende bolig efter stk. 3, 2.-4. pkt., eller stk. 4 eller modtager dækning af udgifter til dobbelt husførelse efter stk. 5, nr. 2.

Stk. 11. Værdien af en bolig, der stilles til rådighed efter stk. 1, 2 eller 6 for et medlem af Folketinget, værdien af hotelovernatninger, som dækkes efter stk. 3, 1. pkt., og stk. 9 og 10, godtgørelse for fast supplerende bolig efter stk. 3, 2.-4. pkt., og stk. 4 og godtgørelse for dobbelt husførelse efter stk. 5 indgår ikke i den skattepligtige indkomst. Der kan ikke foretages fradrag i den skattepligtige indkomst for udgifter, der er forbundet med folketingsarbejdet, herunder boligudgifter, indenlandsk befording m.v.

Stk. 12. Beløbene i stk. 4 og 5 er angivet i oktober 1999-niveau. Beløbene reguleres med samme procentvise ændring (1 decimal) som den procentvise ændring i det samlede forbrugerprisindeks henholdsvis forbrugerprisindeksets boligpost i forhold til juli 1999. De regulerede beløb afrundes til hele kroner. Reguleringer sker på grundlag af indeks for januar og juli for tidsrummene 1. april-30. september og 1. oktober-31. marts. Første regulering foretages pr. 1. april 2000.

Stk. 13. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter nærmere regler om medlemmers mulighed for at få stillet en bolig vederlagsfrit til rådighed efter stk. 1, 2 og 6-8 og modtage godtgørelse for boligudgifter m.v. efter stk. 3, 2.-4. pkt., og stk. 4, herunder om krav til dokumentation for egentlige boligudgifter og om beregning af udgifter til ejerbolig og lign., jf. stk. 4, 2. pkt., regler om dækning af udgifter til dobbelt husførelse efter stk. 5 og retningslinjer for tildeling af ledige boliger efter stk. 6. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter endvidere nærmere regler om godtgørelse af egentlige boligudgifter efter medlemskabets ophør, jf. stk. 4, 3. pkt., og om dækning af udgifter til hotelovernatning efter stk. 3, 1. pkt., og stk. 9 og 10 og hotelovernatning i forbindelse med udtræden af Folketinget. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter yderligere regler om folketingsmedlemmers adgang til ydelser efter denne paragraf under orlov og om adgangen til at bevare sådanne ydelser efter en flytning.

Stk. 14. Udvalget for Forretningsordenen kan fastsætte regler om, at de ydelser, som efter bestemmelserne i denne paragraf tildeles ordinære medlemmer af Folketinget, under tilsvarende omstændigheder skal tilkomme midlertidige medlemmer eller nærmere bestemte kategorier af midlertidige medlemmer. I givet fald finder stk. 11 tilsvarende anvendelse.

§ 109 b. Der kan til et medlem af Folketinget ydes godtgørelse for befording i egen bil mellem bopælen og den for medlemmet mest hensigtsmæssige offentlige transportforbindelse til og fra Folketinget.

Stk. 2. Der kan til et medlem af Folketinget ydes godtgørelse for befording i egen bil i følgende tilfælde:

- 1) Ved befording mellem medlemmets bopæl og Folketinget i forbindelse med møder som led i folketingsarbejdet.

- 2) Ved befordring mellem medlemmets bopæl og den storkreds, hvor det pågældende medlem er opstillet, i forbindelse med møder i storkredsen.
- 3) Ved befordring mellem den storkreds, hvor det pågældende medlem er opstillet, og Folketinget, hvis befordringen sker til møder i storkredsen eller til møder i Folketinget som led i folketingsarbejdet.

Stk. 3. Det er en betingelse for godtgørelse efter stk. 2, nr. 1-3, at befordringen erstatter en indenrigsflyrejse.

Stk. 4. I særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt eller ikke skønnes hensigtsmæssigt at benytte offentlige transportmidler, kan Folketingets formand beslutte, at der i nærmere bestemt omfang skal ydes et eller flere medlemmer godtgørelse for befordring i egen bil i Danmark til varetagelse af det politiske arbejde.

Stk. 5. Godtgørelse for befordring i egen bil efter stk. 1-4 pr. kørt kilometer sker efter de satser, som er fastsat af Skatterådet, jf. ligningslovens § 9 B. Befordringsgodtgørelsen medregnes ikke i den skattepligtige indkomst.

Stk. 6. Udvalget for Forretningsordenen fastsætter nærmere regler om indenlandsk transport for medlemmer af Folketinget.

§ 110. Et folketingsmedlem er berettiget til egenpension, når medlemmet i én eller flere perioder har været medlem af Folketinget i mindst 1 år. Pensionen ydes fra udløbet af det tidsrum, for hvilket der er udbetalt grundvederlag, såfremt den pågældende på dette tidspunkt har nået efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og ellers fra den dag, da medlemmet opnår denne alder. I ganske særlige tilfælde, hvor den pågældendes helbredsmæssige, økonomiske eller sociale forhold i øvrigt taler derfor, kan der dog ved beslutning af Folketingets præsidium bevilges et tidligere medlem, der ikke har nået efterlønsalderen, jf. § 74 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., en pension, hvis størrelse fastsættes i det enkelte tilfælde. Til brug for beslutninger efter 3. pkt. kan Folketingets formand indhente en udtalelse fra Helbredsnettet om det tidligere medlems tab af erhvervsevne på grund af helbredsmæssige forhold.

Stk. 2. Den højeste egenpension opnås ved 20 års medlemstid og udgør 57 pct. af den til enhver tid gældende løn på skalatrin 51 (lønskalaen for statstjenestemænd) før fradrag af arbejdsmarkedsbidraget på tidspunktet for pensioneringen. De enkelte medlemsalderår indgår i beregningsprocenten således, at 1.-9. medlemsår indgår med hver 3,25 procentpoint, at 10.-17. medlemsår indgår med hver 2,80 procentpoint, at 18.-19. medlemsår indgår med hver 1,80 procentpoint, og at det 20. medlemsår indgår med 1,75 procentpoint. De for tjenestemænd gældende regler om beregning af fratrædelsesgodtgørelse finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Til egenpensionister ydes, indtil den pågældende når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, et tillæg, der for hvert medlemsår udgør 1/20 af det i tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 3, til enhver tid gældende tillæg.

Stk. 4. Et pensioneret folketingsmedlem, der på ny bliver medlem af Folketinget, oppebærer ikke pension i den periode, for hvilken der udbetales grundvederlag. Pension kan ej heller oppebæres i perioder, hvori den pågældende oppebærer vederlag for medlemskab af Europa-Parlamentet.

§ 111. Ægtefællen efter et folketingsmedlem, der afgår ved døden efter i én eller flere perioder at have været medlem af Folketinget i mindst 1 år, har, uanset om folketingsmedlemmet ved sin død var pensionsberettiget, og uanset om den pågældende på dette tidspunkt var ophørt at være medlem af Folketinget, ret til ægtefællepension, såfremt ægteskabet blev indgået,

- 1) før det afdøde folketingsmedlem var fyldt 65 år, og
- 2) før afdødes medlemskab var ophørt, og
- 3) mindst 3 måneder før dødsfaldet.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 3, finder ikke anvendelse, hvis dødsfaldet skyldes et ulykkestilfælde eller en akut infektionssygdom indtruffet efter ægteskabets indgåelse.

Stk. 3. Ægtefællepension udgør 71 pct. af egenpensionen beregnet efter § 110, stk. 2.

Stk. 4. Til ægtefællepensionister ydes, indtil den pågældende når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, et tillæg, der for hvert medlemsår udgør 1/20 af det i tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 3, til enhver tid gældende tillæg.

Stk. 5. Såfremt den afdøde ægtefælles alder efter fradrag af det antal år, ægteskabet har varet, overstiger den længstlevende ægtefælles alder ved førstafdødes død med mere end 10 år, nedsættes ægtefællepensionen efter stk. 2 med 2 pct. for hvert år, forskellen overstiger 10 år.

Stk. 6. Ægtefællepensionen ydes, når ægtefællen fremsætter anmodning derom. Såfremt anmodningen er modtaget inden 3 måneder fra dødsfaldet, ydes pensionen fra dagen efter dette og ellers fra den 1. i den efter ansøgningens modtagelse følgende måned. Pensionen kan dog tidligst ydes fra dagen efter den sidste dag, for hvilken der er eller vil blive udbetalt grundvederlag eller efterindtægt.

Stk. 7. Retten til ægtefællepension berøres ikke af, at separation har fundet sted. Med hensyn til bevarelse af retten til ægtefællepension i tilfælde af skilsmisse finder de for statens tjenestemænd gældende regler tilsvarende anvendelse.

Stk. 8. Såfremt et folketingsmedlems efterlevende ægtefælle efter foranstående regler er berettiget til mere end én ægtefællepension fra Folketinget, sker der kun udbetaling af den ægtefællepension, der er størst.

§ 112. Bestemmelserne i loven om tjenestemandspension § 8, jf. § 2, stk. 2, og § 12, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse for egenpensioner og ægtefællepensioner i henhold til nærværende lov. For ægtefællepension gælder dog bestemmelsen i nærværende lovs § 111, stk. 5.

§ 113. Med hensyn til børnepensionstillæg og børnepension finder bestemmelserne i kapitel 4 i loven om tjenestemandspension tilsvarende anvendelse. Børnepensionstillæg eller børnepensioner ydes dog ikke efter nærværende lov i det omfang, sådanne pensionsbeløb kommer til udbetaling på grundlag af et folketingsmedlems ansættelse i statstjenestemandsstilling eller anden stilling af den i § 118, stk. 3, nævnte art.

§ 114. Ved beregningen af de i §§ 110-113 omhandlede pensioner m.v. sidestilles medlemsperioder i Europa-Parlamentet med medlemsperioder i Folketinget, dog således at perioder, hvori den pågældende samtidig har været medlem af Folketinget og af Europa-Parlamentet, kun medregnes én gang. Pensionen beregnes og udbetales af Folketinget, såfremt den pågældendes medlemstid i Folketinget er længere end medlemstiden i Europa-Parlamentet, og ellers af Finansministeriet, jf. lov om vederlag og pension m.v. for de danske medlemmer i Europa-Parlamentet.

§ 115. Med hensyn til efterindtægt finder bestemmelserne i kapitel 6 i loven om tjenestemandspension tilsvarende anvendelse, dog således at det i § 108, stk. 2, nævnte grundvederlag træder i stedet for den i tjenestemandspensionslovens kapitel 6 omtalte lønning og lønningsindtægt.

§ 116. Bestemmelserne om regulering af pensioner og efterindtægt i § 27, stk. 1, 1. pkt., og § 27 a i loven om tjenestemandspension finder tilsvarende anvendelse ved regulering af pensioner og efterindtægt i henhold til nærværende lov.

§ 117. (Ophævet)

§ 118. De i lovgivningen eller i særlige vedtægter indeholdte bestemmelser om, at en tjenestemand ikke kan indtage anden med pensionsret forbunden stilling, er ikke til hinder for, at en tjenestemand med bevarelse af sin tjenestemandsstilling opnår pensionsret som folketingsmedlem.

Stk. 2. Egenpension og ægtefællepension i henhold til nærværende lov udbetales med de i stk. 3 og 4 nævnte begrænsninger, uanset om der i øvrigt tilkommer den pågældende løn eller pension fra statskassen, og skal være uden indflydelse på retten til at oppebære sådan løn eller pension. Det samme gælder, såfremt den pågældende oppebærer løn eller pension fra en stilling i folkeskolen eller folkekirken eller fra

en stilling i en kommune, et koncessioneret selskab, anden offentlig virksomhed eller fra en statsunderstøttet pensionskasse.

Stk. 3. Tilkommer der et folketingsmedlem egenpension fra en statstjenestemandsstilling eller fra en stilling i folkeskolen, folkekirken, en kommune, et koncessioneret selskab, anden offentlig virksomhed eller fra en statsunderstøttet pensionskasse, kan den samlede egenpension, der herefter ville tilkomme den pågældende, ikke overstige den højeste egenpension, der kan opnås i henhold til lov om tjenestemandspension, og egenpensionen fra Folketinget nedsættes i så fald med det overskydende beløb. Det samme gælder pension, der udbetales af Europa-Parlamentet til et tidligere medlem af dette. Tilkommer der et pensioneret folketingsmedlem løn fra en stilling, der berettiger til pension som angivet i 1. pkt., kan den samlede løn og pension ikke overstige den højeste pensionsgivende tjenestemandsløn, og pensionen fra Folketinget nedsættes i så fald som angivet i 1. pkt., dog således at lønnen træder i stedet for pensionen ved beregningen.

Stk. 4. Såfremt en efterlevende ægtefælle efter et folketingsmedlem har krav på ægtefællepension hidrørende fra afdødes ansættelse i en statstjenestemandsstilling eller i en stilling i folkeskolen, folkekirken, anden offentlig virksomhed eller fra en statsunderstøttet pensionskasse, kan den samlede ægtefællepension, der herefter vil tilkomme den pågældende, ikke overstige den højeste ægtefællepension, der kan opnås i henhold til lov om tjenestemandspension, og ægtefællepensionen fra Folketinget nedsættes i så fald med det overskydende beløb. Det samme gælder ægtefællepension, der udbetales af Europa-Parlamentet på grundlag af afdødes medlemskab af dette.

§ 119. Folketingets præsidium er berettiget til efter anmodning at tilstå forhenværende rigsdagsmedlemmer, der inden 1. april 1946 er ophørt med at være medlemmer af Rigsdagen, og enker efter sådanne en årlig ydelse, hvis størrelse fastsættes af præsidiet.

Kapitel 15

Vederlag og pension m.v. for Folketingets formand

§ 120. Der tilkommer Folketingets formand et grundvederlag svarende til 125 pct. af grundvederlaget til ministre, jf. lov om vederlag og pension m.v. for ministre. Til Folketingets formand ydes endvidere omkostningstillæg efter reglerne i § 108, stk. 3.

Stk. 2. Vederlaget kan ikke oppebæres samtidig med eftervederlag eller pension i henhold til lov om vederlag og pension m.v. for ministre.

§ 121. Folketingets formand har ret til eftervederlag efter samme regler, som gælder for statsministeren efter lov om vederlag og pension m.v. for ministre.

Stk. 2. Eftervederlag kan ikke oppebæres samtidig med vederlag, eftervederlag eller pension i henhold til lov om vederlag og pension m.v. for ministre.

§ 122. Folketingets formand har ret til pension efter samme regler, som gælder for ministre.

Stk. 2. Såfremt en pensionsnydende formand udnævnes til minister, bortfalder formandspensionen.

Stk. 3. For den, der både har været formand og minister, fastsættes der en pension, og pensionsalderen er de sammenlagte funktionstider.

§ 123. Den efterlevende ægtefælle efter en formand for Folketinget har ret til pension efter samme regler, som gælder for en ministers efterlevende ægtefælle.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 122, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Ægtefællepension efter stk. 1 og 2 kan i forbindelse med ægtefællepension, der hidrører fra tjenestemandsstilling, ikke overstige den højeste ægtefællepension, der kan opnås i henhold til loven om tjenestemandspension.

§ 124. Besidder en formand for Folketinget ved sin tiltræden hverv i offentlige eller private virksomheders, foretagenders eller institutioners tjeneste, vil disse være at fratræde. Såfremt varetagelsen af sådanne

hverv efter formandens skøn ikke kan berede vanskeligheder i udførelsen af pligterne som formand og formanden ønsker at bevare et eller flere af disse, skal formanden straks skriftligt tilstille et af Folketinget nedsat udvalg meddelelse herom. Udvalget kan inden forløbet af 14 dage efter meddelelsens modtagelse nægte formanden tilladelse til at bevare sådanne hverv. Efter forløbet af dette tidsrum meddeler formanden Folketinget, hvilke hverv formanden har tilladelse til at varetage.

Stk. 2. Formanden må i sin formandstid ikke overtage noget nyt hverv af den i stk. 1 nævnte art.

§ 125. Vælges en tjenestemand til formand for Folketinget, kan den af vedkommende hidtil beklædte tjenestemandstilling holdes besat ved konstitution for den pågældendes funktionstid, hvis det skønnes forsvarligt af hensyn til stillingens tarv, og for så vidt og så længe konstitution i stillingen overhovedet er tilladt. Statsministeren skal herom give meddelelse til det i § 124 omhandlede udvalg, hvorefter der forholdes i overensstemmelse med nævnte paragrafs stk. 1, dog at den i 4. punktum omhandlede meddelelse afgives af statsministeren gennem Folketingets formand.

Afsnit III

Ikrafttræden

Kapitel 16

Ikrafttrædelses-, ændrings- og overgangsbestemmelser

§ 126. Loven træder i kraft den 1. juli 1988. § 127 træder dog i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 418 af 22. september 1980, som ændret senest ved denne lov, ophæves den 1. juli 1988. § 6 er dog ikke omfattet af bestemmelsen i 1. pkt.

Stk. 3. Lovens kapitel 14 gælder ikke for folketingsmedlemmer, hvis hele medlemstid ligger forud for den 1. oktober 1986, samt sådanne medlemmers efterladte. Med hensyn til pensioner på grundlag af medlemskab som nævnt i 1. pkt. finder de hidtil gældende regler fortsat anvendelse.

§ 126 a. Pensioner efter §§ 110, 111, 112 samt efterindtægt efter § 115, der er påbegyndt udbetalt pr. 31. december 1993, omberegnes pr. 1. januar 1994 efter bestemmelserne i § 110 henholdsvis § 111, stk. 3 og 4.

Stk. 2. For de pr. 31. december 1993 allerede pensionerede, hvor pensionsberegningen efter § 110 henholdsvis § 111, stk. 3 og 4, medfører et fald i pensionen, ydes personlige tillæg, der udgør forskellen mellem pensionen efter hidtidige regler og pensionen som beregnet efter § 110 henholdsvis § 111, stk. 3 og 4. For de pr. 31. december 1993 allerede pensionerede, hvor pensionsberegningen efter § 110 henholdsvis § 111, stk. 3 og 4, vil give stigning i pensionen, udmøntes stigningen med 1/6 pr. 1. januar i hvert af årene 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 og 2002, dog således at stigninger, der efter fordelingen på sjettedele i hvert af årene udgør mindre end 1.200 kr., fordeles således, at der udbetales en stigning på 1.200 kr. årligt i 1997 og hvert af de efterfølgende år, indtil den fulde stigning er udmøntet.

§ 126 b. Bestemmelserne i § 126 a finder tilsvarende anvendelse for pensioner, der udbetales på grundlag af en pensionsret, der opstår første gang i perioden 1. januar 1994-31. december 1996.

§ 126 c. Pensioner, der udbetales på grundlag af en pensionsret, der opstår første gang i perioden 1. januar 1997-31. december 2001, beregnes efter § 110 henholdsvis § 111, således at pensioner, der udbetales på grundlag af en pensionsret, der opstår i perioden 1. januar-31. december 1997, beregnes med 1/6 af den i § 126 a, stk. 2, 2. pkt., nævnte stigning, henholdsvis med personlige tillæg, der pr. 1. januar 1997 udgør 5/6 af det i § 126 a, stk. 2, 1. pkt., nævnte tillæg. Pensioner, der udbetales på grundlag af en pensionsret, der opstår første gang i perioden 1. januar-31. december i hvert af årene 1998-2001, beregnes efter § 110 henholdsvis § 111 med stigninger fordelt efter § 126 a, stk. 2, 2. pkt., henholdsvis med personlige tillæg, der for pensionistårgangene 1998, 1999, 2000 og 2001 udgør henholdsvis 4/6, 3/6, 2/6 og 1/6 af

det i § 126 a, stk. 2, 1. pkt. nævnte tillæg. Nedsættelsen af niveauet for de personlige tillæg sker dog mindst med 1.200 kr. pr. 1. januar 1997 og med mindst 1.200 kr. pr. 1. januar i hvert af de efterfølgende år.

§ 126 d. De i § 126 a, stk. 2, og §§ 126 b, 126 c og 126 g anførte personlige tillæg reguleres efter tjenestemandspensionslovens § 27.

§ 126 e. Pensioner, der tilkommer medlemmer, der er udtrådt af Folketinget i perioden 1. oktober 1986-31. december 1993, eller vil tilkomme sådanne medlemmers efterlevende ægtefæller, beregnes pr. 31. december 1993 efter § 110 henholdsvis § 111. De således beregnede pensioner omberegnes pr. 1. januar 1994 efter § 126 a.

§ 126 f. Pensioner, der vil tilkomme medlemmer, der er udtrådt af Folketinget i perioden 1. november 1969-1. oktober 1986, eller vil tilkomme sådanne medlemmers efterlevende ægtefæller, beregnes efter reglerne i § 1, nr. 1, i lov nr. 576 af 19. december 1969 om ændring af lov om valg til Folketinget. (Vederlag til Folketingets medlemmer m.v.) og med satser pr. 1. april 1993. De således omberegnete pensioner omberegnes efter § 126 a.

Stk. 2. Ved omberegningen fastsættes de i § 110, stk. 3, og § 111, stk. 4, nævnte tillæg i forhold til 1/25 for hvert medlemsår af det i tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 3, til enhver tid gældende tillæg. Indplaceringen af pensionen ekskl. tillæg efter § 110, stk. 3, eller § 111, stk. 4, sker på det skalatrin, der ligger nærmest under denne beregnede pension, og forskellen udlignes med et personligt tillæg.

§ 126 g. Pensioner, der tilkommer medlemmer, der er udtrådt af Folketinget efter 31. december 1999, eller vil tilkomme sådanne medlemmers efterlevende ægtefæller, beregnes efter § 110 henholdsvis § 111, således at en pensionsret, der opstår i perioden 1. januar-31. december 2000, beregnes med 4/6 af den i § 126 a, stk. 2, 2. pkt., nævnte stigning, henholdsvis med personlige tillæg, der pr. 1. januar 2000 udgør 2/6 af det i § 126 a, stk. 2, 1. pkt., nævnte tillæg, og således at en pensionsret, der opstår i perioden 1. januar-31. december 2001, beregnes med 5/6 af den i § 126 a, stk. 2, 2. pkt., nævnte stigning, henholdsvis med personlige tillæg, der pr. 1. januar 2001 udgør 1/6 af det i § 126 a, stk. 2, 1. pkt., nævnte tillæg. Pr. 1. januar 2001 og 1. januar 2002 udmøntes de resterende af de i § 126 a, stk. 2, 2. pkt., nævnte stigninger, jf. § 126 c.

§§ 127-128. (Udelades)

§ 129. Vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, og som inden lovens ikrafttræden har indgivet anmodning om at blive optaget på valglisten, optages på valglisten i Københavns Kommune efter de hidtil gældende regler.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om, at vælgere, der er omfattet af stk. 1, efter anmodning kan optages på valglisten efter reglerne i § 16, stk. 1.

Lov nr. 356 af 2. juni 1999 om ændring af lov om valg til Folketinget (Konsekvensændringer som følge af nedsættelsen af folkepensionsalderen fra 67 til 65 år), der ændrer § 110, stk. 3, og § 111, stk. 4, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1999 og har virkning for personer, som fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere.

Lov nr. 1101 af 29. december 1999 om ændring af lov om valg til Folketinget (Ændring af folketingsvederlaget m.v.), der ændrer § 108, § 109, stk. 2-14, § 115, § 120, § 121 og § 126 d, og indsætter § 126 g indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2000. Godtgørelsen for boligudgifter m.v. udbetales dog først fra den 1. april 2000 med virkning fra 1. januar 2000.

Stk. 2. Loven har ikke virkning for de folketingsmedlemmer, hvis hele funktionstid som medlem af eller formand for Folketinget ligger forud for den 1. januar 2000, samt sådanne medlemmers efterladte. Med hensyn til pensioner på grundlag af medlemskab som nævnt i 1. pkt. finder de hidtil gældende regler fortsat anvendelse.

Lov nr. 215 af 28. marts 2001 om ændring af lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet (Ændringer vedrørende godkendelse af partinavne, valglister, fristen for partiernes godkendelse af kandidater, brevstemmeafgivning m.v.), hvis § 1 ændrer § 13, § 16, stk. 1-3, § 18, stk. 2-6, § 31, stk. 2, § 37, stk. 1, § 41, stk. 1, § 55, stk. 2, § 64, stk. 4-6, § 65, stk. 1, § 69, stk. 1, § 96, stk. 2, § 100, stk. 1 og 4, og § 106, stk. 1, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2001.

Stk. 2. § 1, nr. 19²⁾, og § 2, nr. 5, træder i kraft den 1. juli 2001.

Stk. 3. Vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, eller § 2, stk. 3, jf. stk. 1, i lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 488 af 11. juni 1997, som ændret ved § 1 i lov nr. 255 af 4. maj 1998, lov nr. 356 af 2. juni 1999 og lov nr. 1101 af 29. december 1999, og som inden denne lovs ikrafttræden efter anmodning er optaget på valglisten, forbliver optaget på valglisten efter de hidtil gældende regler.

Lov nr. 501 af 7. juni 2006 om ændring af lov om valg til Folketinget (Bortfald af eftervederlag ved lange private orlovsperioder), der ændrer § 109, stk. 12 og 14, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende³⁾ og har virkning for orlovsperioder, der afholdes efter næste folketingsvalg.

Lov nr. 513 af 6. juni 2007 om ændring af lov om valg til Folketinget (Ændringer som følge af gradvis forhøjelse af efterløns- og folkepensionsalderen m.v. og refusion af udgifter til hotelovernatning), der ændrer § 108, stk. 8, § 110, stk. 1 og 3, og § 111, stk. 4, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse, som ændret ved § 2 i lov nr. 589 af 18. juni 2012:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. § 1, nr. 2,⁴⁾ har virkning for folketingsmedlemmer, der første gang bliver medlem af Folketinget den 1. juli 2007 eller senere.

Stk. 4. For medlemmer, der første gang blev medlem af Folketinget før den 1. juli 2007, finder § 1, nr. 2, anvendelse for udbetaling af egenpension optjent på grundlag af medlemsperioder efter den 1. juli 2012.

Lov nr. 222 af 8. april 2008 om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg (Valgnævnet, godkendelse af partinavne m.v.), hvis § 1 ændrer § 12, stk. 2-9, § 13, stk. 1, 3 og 4, overskriften til kapitel 4, § 16, stk. 2, § 17, § 54, stk. 1-5, og § 55, stk. 1-3, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 4

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.

§ 5

Stk. 1. Personer, der ved lovens ikrafttræden er udpeget som medlemmer og stedfortrædere af Valgrets-nævnet, fortsætter indtil videre som medlemmer henholdsvis stedfortrædere af Valgnævnet.

Stk. 2. Valgnævnet færdigbehandler sager om optagelse på valglisten og om godkendelse af formularer til vælgererklæringer for nye partier, der ikke er afgjort ved lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Optagelser på valglisten og godkendelser af formularer til vælgererklæringer, som er meddelt før lovens ikrafttræden, for nye partier, der ønsker at deltage i folketingsvalg eller Europa-Parlamentsvalg, bevarer deres gyldighed og vedbliver at være omfattet af Partinavneregistret, jf. § 13, stk. 4, i lov om valg til Folketinget.

§ 6

Stk. 1. Sager om godkendelse af formularer til vælgererklæringer for nye partier, der ikke vedrører fornyelse af en tidligere meddelt godkendelse, og som ikke er afgjort ved lovens ikrafttræden, behandles efter reglerne i lov om valg til Folketinget, som ændret ved denne lovs § 1, og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, som ændret ved denne lovs § 2, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 12, stk. 2, 5. pkt., i lov om valg til Folketinget, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, og § 11, stk. 2, 5. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 2, finder ikke anvendelse, hvis den periode, hvor navnet for det nye parti ikke kan godkendes, udløber før lovens ikrafttræden.

§ 7

Stk. 1. Valgnævnet kan efter ansøgning forlænge godkendelser af formularer til vælgererklæringer for nye partier, der er meddelt uden at være fornyet før lovens ikrafttræden. Forlængelsen sker for et år regnet fra udløbet af den tidligere godkendelse. Valgnævnet kan efter reglerne i lov om valg til Folketinget, som ændret ved denne lovs § 1, og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, som ændret ved denne lovs § 2, forlænge en godkendelse, der er forlænget efter 1. pkt. Efter udløbet af en forlænget godkendelse efter 1. eller 3. pkt. kan Valgnævnet på ny meddele godkendelse af disse formularer efter den nævnte lovgivning.

Stk. 2. Valgnævnet kan efter reglerne i lov om valg til Folketinget, som ændret ved denne lovs § 1, og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, som ændret ved denne lovs § 2, forlænge godkendelser af formularer til vælgererklæringer for nye partier, der er meddelt og fornyet før lovens ikraft-

træden, jf. dog stk. 3. Valgnævnet kan efter den nævnte lovgivning på ny meddele godkendelse af de formularer, der er nævnt i 1. pkt., samt af formularer, der er forlænget efter 1. pkt.

Stk. 3. § 12, stk. 3, 3. og 4. pkt. i lov om valg til Folketinget, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, og § 11, stk. 3, 3. og 4. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 2, finder ikke anvendelse, hvis den fornyede godkendelse udløber før lovens ikrafttræden.

§ 8

Valgnævnet kan efter reglerne i lov om valg til Folketinget, som ændret ved denne lovs § 1, og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, som ændret ved denne lovs § 2, tilbagekalde godkendelser af formularer til vælgererklæringer for nye partier og eventuelle fornyelser af disse, der er meddelt før lovens ikrafttræden.

§ 9

§ 1, nr. 6-9, finder anvendelse for folketingsvalg, der udskrives ved lovens ikrafttræden eller senere.

Lov nr. 521 af 12. juni 2009 om ændring af kildeskatteloven og forskellige andre love (Forenkling af reglerne om opkrævning af arbejdsmarkedsbidrag og konsekvensændringer som følge af Forårspakke 2.0 m.v.), hvis § 19 ændrer § 109, stk. 3, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 29

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende⁵⁾ og har virkning fra indkomståret 2011, jf. dog stk. 2-10.

Stk. 2-10. (Udelades)

Lov nr. 1099 af 30. november 2009 om ændring af lov om valg til Folketinget (Ændring af reglerne om boliger til folketingsmedlemmer m.v.), der ændrer § 108, stk. 4-10, og § 109, stk. 11, indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.⁶⁾

Stk. 2. Muligheden for at få udbetalt befordringsgodtgørelse ved kørsel i egen bil, jf. § 108, stk. 6, som affattet ved § 1, nr. 1, har virkning fra indkomståret 2010.

Stk. 3. Medlemmer, der før lovens ikrafttræden modtager godtgørelse for boligudgifter, jf. § 108, stk. 4, i lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2009, kan fortsætte hermed i henhold til de hidtil gældende regler.

Lov nr. 251 af 21. marts 2012 om ændring af lov om valg til Folketinget (Bedre udnyttelse af Folketingets medlemsboliger, præciseringer vedrørende medlemsbolig- og boliggodtgørelsesordningerne, mere fleksible regler for kørselsgodtgørelse til Folketingets medlemmer m.v.), der ændrer § 108, stk. 4 og 5, og § 109, stk. 1 og 11, indsætter § 109 a og § 109 b, og ændrer § 110, stk. 1, § 120, stk. 1, § 124, stk. 1, og § 125, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2012.

Stk. 2. Medlemmer af Folketinget, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden har fået stillet en bolig vederlagsfrit til rådighed efter § 108, stk. 4, og medlemmer, der modtager godtgørelse for boligudgifter efter § 108, stk. 5, jf. lovbekendtgørelse nr. 107 af 8. februar 2011, kan fortsætte hermed i henhold til disse regler.

Lov nr. 589 af 18. juni 2012 om ændring af lov om valg til Folketinget (Regulering af grundvederlaget, modregning i eftervederlaget det første år, optjening af beløb til efteruddannelse m.v., forhøjelse af pensionsalder for egenpension m.v.), hvis § 1 ændrer § 108, stk. 2 og 5, § 109, stk. 3-15, § 109 a, stk. 5-15, og § 110, stk. 1, 2 og 4, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2012.

Stk. 2. § 1, nr. 3, 5, 6 og 8-11,⁷⁾ har virkning for alle medlemmer, der bliver valgt eller genvælges til Folketinget ved det førstkommende folketingsvalg efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Medlemmer, der opnår ret til eftervederlag i perioden fra lovens ikrafttræden og indtil afholdelse af det førstkommende folketingsvalg efter lovens ikrafttræden, kan vælge at få udbetalt eftervederlag efter reglerne i § 1, nr. 3, 5 og 6.⁸⁾

Stk. 4. § 1, nr. 12 og 17-19,⁹⁾ har virkning fra den 15. september 2011.

Lov nr. 158 af 20. februar 2013 om ændring af lov om valg til Folketinget (Mere fleksible regler for befordringsgodtgørelse til Folketingets medlemmer), der ændrer § 109 b, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.¹⁰⁾

Stk. 2. Loven har virkning fra den 18. september 2012.

Lov nr. 647 af 12. juni 2013 om ændring af lov om regional statsforvaltning, lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love som følge af ændret organisering af statsforvaltningerne (Ændret organisering af statsforvaltningerne, regelforenklinger og omkostningsdækkende egenbetaling på det familieretlige område m.v.), hvis § 4 ændrer § 33, stk. 2, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 25

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

§ 26

Stk. 1. Sager ved de fem statsforvaltninger, der ved lovens ikrafttræden ikke er færdigbehandlet, færdigbehandles af statsforvaltningen.

Stk. 2-5. (Udelades)

Lov nr. 1468 af 17. december 2013 om ændring af lov om valg til Folketinget (Begrænsning af folketingsmedlemmernes adgang til at modtage godtgørelse for egen fast supplerende bolig i Københavnsom-

rådet m.v.), der ændrer § 108, stk. 5, § 109, stk. 4, og 8, § 109 a, stk. 3-14, og § 110, stk. 2, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.¹¹⁾

Stk. 2. Et medlem af Folketinget, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden modtager godtgørelse for en supplerende bolig efter de hidtil gældende regler i lov om valg til Folketinget, kan fortsætte hermed for den samme bolig i henhold til disse regler, selv om Folketinget siden måtte få mulighed for at stille en bolig til rådighed for medlemmet.

Stk. 3. Et medlem af Folketinget, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden har en bolig stillet vederlagsfrit til rådighed eller modtager godtgørelse for boligudgifter i medfør af § 2, stk. 2, i lov nr. 251 af 21. marts 2012, kan fortsætte hermed i henhold til de deri nævnte regler.

Lov nr. 173 af 26. februar 2014 om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg (Mulighed for ændring af afstemningssted for vælgere med handicap eller nedsat førlethed), hvis § 1 indsætter § 47 a og ændrer § 54, stk. 4, § 99, stk. 1-4, § 100, stk. 3, og § 101, stk. 2, indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 4

Loven træder i kraft den 1. marts 2014.

Lov nr. 312 af 29. marts 2014 om ændring af lov om valg til Folketinget og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet (Bemyndigelse til digitalisering af proceduren for indsamling af vælgererklæringer m.v.), hvis § 1 ændrer § 12 og § 17, stk. 1, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 3

Social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.¹²⁾

§ 4

Stk. 1. Vælgererklæringer, som er indsamlet før lovens ikrafttræden, mister ikke deres gyldighed som følge af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Vælgererklæringer, som er afgivet tidligst 1 år før lovens ikrafttræden til brug for anmeldelse af et nyt parti, der ønsker at deltage i europaparlamentsvalg, er gyldige i 18 måneder fra erklæringernes afgivelse.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte overgangsregler, herunder regler om partiernes mulighed for efter lovens ikrafttræden uden brug af det digitale system at indlevere vælgererklæringer, der er indsamlet før lovens ikrafttræden.

Lov nr. 1742 af 22. december 2015 om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, lov om kommunale og regionale valg og lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v. (Anmeldelse af kandidatlistor, afskaffelse af pligt til opstilling til kommunale og regionale valg, åbningstid på valgdagen, frister for brevstemmeafgivning m.v.), hvis § 1 indsætter § 29, stk. 6, ændrer § 31, stk. 1 og 3, og § 33 a, indsætter § 42, stk. 4, ændrer § 46, stk. 1, indsætter § 46, stk. 2,

(Historisk)

ændrer § 56, stk. 1, indsætter § 56, stk. 2, ændrer § 58, stk. 4, § 65, stk. 1 og 2, § 99, stk. 1, og § 100, stk. 4, indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 5

Loven træder i kraft den 1. april 2016.

§ 6

§ 1 finder anvendelse på folketingsvalg, der udskrives fra og med den 1. april 2016, og på folkeafstemninger, der afholdes fra og med den 1. juli 2016.

Social- og Indenrigsministeriet, den 12. maj 2016

P.M.V.

HANS B. THOMSEN

/ Christine Boeskov

(Historisk)

- 1) Berigtigelse ved korrekt affattelse af § 95, stk. 3.
- 2) § 1, nr. 19, i lov nr. 215 af 28. marts 2001 vedrører § 106, stk. 1.
- 3) Lov nr. 501 af 7. juni 2006 er bekendtgjort den 8. juni 2006.
- 4) § 1, nr. 2, i lov nr. 513 af 6. juni 2007 vedrører § 110, stk. 1.
- 5) Lov nr. 521 af 12. juni 2009 er bekendtgjort den 13. juni 2009.
- 6) Lov nr. 1099 af 30. november 2009 er bekendtgjort den 30. november 2009.
- 7) § 1, nr. 3, 5, 6 og 8-11, i lov nr. 589 af 18. juni 2012 angår en ændring af § 109, stk. 3, en nyindsættelse af § 109, stk. 4, 7 og 8, samt ændringer i § 109, stk. 13 og 15.
- 8) § 1, nr. 3, 5 og 6, i lov nr. 589 af 18. juni 2012 vedrører § 109, stk. 3-15.
- 9) § 1, nr. 12 og 17-19, i lov nr. 589 af 18. juni 2012 angår en nyindsættelse af § 109 a, stk. 5, samt ændringer af § 109 a, stk. 10-13.
- 10) Lov nr. 158 af 20. februar 2013 er bekendtgjort den 21. februar 2013.
- 11) Lov nr. 1468 af 17. december 2013 er bekendtgjort den 18. december 2013.
- 12) Loven er trådt i kraft den 12. januar 2016, jf. bekendtgørelse nr. 7 af 7. januar 2016.

Fortegnelse over Folketingets valgkredse¹⁾**A. Hovedstaden**

Storkredse	Opstillingskredse i storkredsen	Kommune, kommuner eller del af kommune i opstillingskredsen. Hvor opstillingskredsen består af flere eller dele af flere kommuner, er kredskommunen <i>kursiveret</i> .
1. Københavns Storkreds	1. Østerbrokredsen	Den del af Københavns Kommune, som begrænses af Yderhavnen, Langeliniepromenaden, Langeliniebroens forlængelsesvej, Kystbanen, Classensgade, Sortedamssøen til Fredensbro, Fredensgade, Tagensvej, Nørre Allé, Jagtvej, Lersø Parkallé, Ringbanen, en linje mod vest til Ryvang Naturpark, Rymarksvej og kommunegrænsen til Gentofte Kommune.
	2. Sundbyvesterkredsen	Den del af Københavns Kommune, der begrænses af havneløbet, Christianshavns Voldgrav til Christmas Møllers Plads, Amagerbrogade og kommunegrænsen til Tårnby Kommune.
	3. Indre Bykredsen	Den del af Københavns Kommune, som begrænses af havneløbet, Langeliniepromenaden, Langeliniebroens forlængelsesvej, Kystbanen, Classensgade, Sortedamssøen, Peblingsøen, kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, Gl. Kongevej, Trommesalen, Vesterbrogade, Bernstorffsgade, havneløbet, Christianshavns Voldgrav til en linje syd for Margrethholm, Margrethholm Havn og ud i Øresund, samt søforterne.
	4. Sundbyøsterkredsen	Den del af Københavns Kommune, der begrænses af kommunegrænsen til Tårnby Kommune, Amagerbrogade, Christmas Møllers Plads og Christianshavns Voldgrav til en linje syd for Margrethholm, Margrethholm Havn og ud i Øresund.
	5. Nørrebrokredsen	Den del af Københavns Kommune, som begrænses af Sortedamssøen fra Fredensbro, Peblingsøen, kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, Ringbanen, Lersø Parkallé, Jagtvej, Nørre Allé, Tagensvej og Fredensgade.
	6. Bispebjergkredsen	Den del af København, som begrænses af Rymarksvej, en linje mod øst til Ringbanen, Ringbanen, kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, Borups

		Allé, Hareskovvej, Hyrdevangen, Hyrdevangens forlængelse fra dennes udmunding i Folevadsvej, en linje løbende langs vestsiden af Folevadsvej, idet dog begge sider af Folevadsvej er omfattet, Mosesvinget, Horsebakken til kommunegrænsen til Gladsaxe og Gentofte Kommuner.
	7. Brønshøjkredsen	Den del af Københavns Kommune, der begrænses af Horsebakken, Mosesvinget, en linje løbende langs vestsiden af Folevadsvej indtil udmundingen af Hyrdevangens forlængelse i denne, idet dog ingen af siderne af Folevadsvej er omfattet, Hyrdevangens forlængelse, Hyrdevangen, Hareskovvej, Borups Allé, kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, Grøndalsparken, Peter Bangs Vej, Roskildevej og kommunegrænsen til Rødovre, Herlev og Gladsaxe Kommuner.
	8. Valbykredsen	Den del af Københavns Kommune, der begrænses af Roskildevej, Peter Bangs Vej, Grøndalsparken, kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, Gamle Carlsberg Vej, Vigerslev Allé, Sjælør Boulevard, Køge Bugt-banen, en linje mod syd mellem Spontinisvej og forbindelsesbanen til Amager, Hammelstrupvej, en linje mod syd gennem Valbyparken til Kalvebod Strand, Kalvebod Strand og kommunegrænsen til Hvidovre og Rødovre Kommuner.
	9. Vesterbrokredsen	Den del af Københavns Kommune, der begrænses af havneløbet, Bernstorffsgade, Vesterbrogade, Trommesalen, Gl. Kongevej, kommunegrænsen til Frederiksberg Kommune, Gamle Carlsberg Vej, Vigerslev Allé, Sjælør Boulevard, Køge Bugt-banen, en linje mod syd mellem Spontinisvej og forbindelsesbanen til Amager, Hammelstrupvej og en linje mod syd gennem Valbyparken til Kalvebod Strand.
	10. Falkonerkredsen	Den del af Frederiksberg Kommune, som mod vest og syd begrænses af Pile Allé, Allégade, Falkoner Allé, Godthåbsvej, Nordre Fasanvej, Nylandsvej og Femte Juni Plads.
	11. Slotskredsen	Den øvrige del af Frederiksberg Kommune.
	12. Tårnbykredsen	Dragør og <i>Tårnby</i> Kommuner.

2. Københavns Omegns Storkreds	1. Gentoftekredsen 2. Lyngbykredsen 3. Gladsaxekredsen 4. Rødovrekredsen 5. Hvidovrekredsen 6. Brøndbykredsen 7. Taastrupkredsen 8. Ballerupkredsen	Gentofte Kommune. Lyngby-Taarbæk Kommune. Gladsaxe Kommune. Herlev og <i>Rødovre</i> Kommuner. Hvidovre Kommune. <i>Brøndby</i> , Ishøj og Vallensbæk Kommuner. Albertslund og <i>Høje-Taastrup</i> Kommuner. <i>Ballerup</i> og Glostrup Kommuner.
3. Nordsjællands storkreds	1. Helsingørkredsen 2. Fredensborgkredsen 3. Hillerødkredsen 4. Frederikssundkredsen 5. Egedalkredsen 6. Rudersdalkredsen	Helsingør Kommune. <i>Fredensborg</i> og Hørsholm Kommuner. Gribskov og <i>Hillerød</i> Kommuner. <i>Frederikssund</i> og Halsnæs Kommuner. <i>Egedal</i> og Furesø Kommuner. Allerød og <i>Rudersdal</i> Kommuner.
4. Bornholms Storkreds	1. Rønnekredsen 2. Aakirkebykredsen	Den del af Bornholms Kommune, der omfatter Hasle, Klemensker, Knudsker, Nyker, Rutsker og Rønne Sogne. Den øvrige del af Bornholms Kommune. Christiansø.

B. Sjælland-Syddanmark

Storkredse	Opstillingskredse i storkredsen	Kommune, kommuner eller del af kommune i opstillingskredsen. Hvor opstillingskredsen består af flere
------------	---------------------------------	--

		eller dele af flere kommuner, er kredskommunen <i>kursiveret</i> .
5. Sjællands Storkreds	1. Lollandkredsen 2. Guldborgsundkredsen 3. Vordingborgkredsen 4. Næstvedkredsen 5. Faxekredsen 6. Køgekredsen 7. Grevekredsen 8. Roskildekredsen 9. Holbækkredsen 10. Kalundborgkredsen 11. Ringstedkredsen 12. Slagelsekredsen	Lolland Kommune. Guldborgsund Kommune. Vordingborg Kommune Næstved Kommune. <i>Faxe og Stevns Kommuner.</i> <i>Køge og Lejre Kommuner.</i> <i>Greve og Solrød Kommuner.</i> Roskilde Kommune. Holbæk Kommune. <i>Kalundborg og Odsherred Kommuner.</i> <i>Ringsted og Sorø Kommuner.</i> Slagelse Kommune.
6. Fyns Storkreds	1. Odense Østkredsen. 2. Odense Vestkredsen 3. Odense Sydkredsen	Den del af Odense Kommune, der fra kommunens nordgrænse begrænses mod vest og nordvest af Odense Kanal og havnebassin II til Toldbodkaj, mod vest af en linje vest om den gamle havnetoldbod, mod syd af Buchwaldsgade, mod sydvest og vest af Thomas B. Thriges Gade, mod sydvest af Torvegade, Albani Torv og Albanigade, mod vest af Hjallesvej til Munkerisvej, mod syd af denne til Ørbækvej og mod sydvest af denne og Over Holluf Vej, Fraugdevej og Ørbækvej til kommunens sydøstgrænse. Den del af Odense Kommune, der fra kommunens nordgrænse begrænses mod øst, sydøst, nord og nordøst af 1. kreds til begyndelsen af Vestergade ved Thomas B. Thriges Gade, mod sydøst og syd ad Vestergade, Vestrebro og Middelfartvej til statsbanelinjen mod Middelfart og mod sydøst af denne til kommunens sydvestgrænse. Den øvrige del af Odense Kommune.

	4. Assenskredsen	Assens Kommune.
	5. Middelfartkredsen	Nordfyns og <i>Middelfart</i> Kommuner.
	6. Nyborgkredsen	Kerteminde og <i>Nyborg</i> Kommuner.
	7. Svendborgkredsen	Langeland og <i>Svendborg</i> Kommuner.
	8. Faaborgkredsen	<i>Faaborg-Midtfyn</i> og <i>Ærø</i> Kommuner.
7. Sydjyllands Storkreds	1. Sønderborgkredsen	Sønderborg Kommune.
	2. Aabenraakredsen	Aabenraa Kommune.
	3. Tønderkredsen	Tønder Kommune.
	4. Esbjerg Bykredsen	Den del af Esbjerg Kommune, der mod syd begrænses af en linje løbende fra havnefronten ind til Darumvej og derfra ad Gammelby Ringvej og Tjærborgvej, mod øst af Motorvej E20 og mod nord og vest af Vestkystvejen, Fovrfeld bæk og Sædding Sogns nord- og vestgrænse. Fanø Kommune.
	5. Esbjerg Omegnskredsen	Den øvrige del af Esbjerg Kommune.
	6. Vardekredsen	Varde Kommune.
	7. Vejenkredsen	Billund og <i>Vejen</i> Kommuner.

8. Vejle Nordkredsen

Den del af Vejle Kommune, der mod syd begrænses af Vejle Fjord indtil Skyttehusbugten og derfra begrænses af en linje ind til Helligkildevej, der fortsætter videre mod nordøst langs vestsiden af Helligkildevej til Skyttehusvejens udmunding i denne, idet begge sider af Helligkildevej er omfattet, derfra mod vest langs nordsiden af Skyttehusvejen og Skovvang og derefter mod nord langs østsiden af Østerbrogade, idet ingen af siderne af de nævnte gade- og vejstrækninger er omfattet. Fra Østerbrogades udmunding i Nørrebrogade/Horsensvej løber linjen i først vestlig og derefter nordlig retning til den sydlige kant af skovområdet, der ligger øst for den nordlige del af Lille Grundet Hulvej, idet begge sider af Grundet Bygade med tilhørende veje er omfattet, og idet begge sider af Lille Grundet Hulvej nord for skovområdet (fra og med nr. 20 henholdsvis nr. 21) er omfattet. Linjen løber herefter langs den sydlige kant af skovområdet vest for den nordlige del af Lille Grundet Hulvej og nord for Vejle Sygehus og derefter langs nordsiden af Beriderbakken, idet ingen af siderne af denne gadestrækning er omfattet, indtil banelinjen, idet dog begge sider af den sydlige del af Store Grundet Skovvej (nr. 1- 19 og nr. 2- 18) ikke er omfattet. Linjen følger derefter banelinjen mod nord indtil den nordlige ende af Grejsåvænget, idet ingen del af denne vejstrækning er omfattet. Ved den nordlige ende af Grejsåvænget drejer linjen mod syd langs med og øst for Ny Grejsdalsvej og herefter Grejsdalsvej. Ved den sydlige ende af Grejsdalsvej drejer linjen mod nord langs med og vest for Grejsdalsvej, men øst for Skovvejen, som linjen derefter følger mod nord indtil Anton Berntsensvej, hvor linjen drejer mod vest gennem et skovområde til Søvej, der følges, indtil den udmunder i Jellingvej. Begge sider af Ny Grejsdalvej, Grejsdalsvej, Anton Berntsensvej og Søvej er omfattet, hvorimod Skovvejen ikke er omfattet. Fra Søvejs udmunding i Jellingvej følger linjen endelig den sydlige kant af skovområdet mellem Jellingvej og Vardevej, Vardevej (fra og med nr. 210 og 211), Buldalen, Vejle Å, Skibetvej, og Ruevej, idet begge sider af de nævnte vejstrækninger er omfattet, samt sydgrænsen af Bredsten, Nørup og Randbøl Sogne.

9. Vejle Sydkredsen

Den øvrige del af Vejle Kommune.

10. Fredericiakredsen	Fredericia Kommune.
11. Kolding Nordkredsen	Den del af Kolding Kommune, der er beliggende nord for fjorden, som mod syd begrænses af en linje løbende mod vest fra Kolding Å, fortsættende i vestlig retning langs sydsiden af Sct. Nicolai og Harte Sogne, følgende denne til grænseskæringen ved Skanderup Sogn, og fortsættende i sydlig retning ad Skanderup Sogns øst- og sydgrænse til kommunegrænsen.
12. Kolding Sydkredsen	Den øvrige del af Kolding Kommune.
13. Haderslevkredsen	Haderslev Kommune.

C. Midtjylland-Nordjylland

Storkredse	Opstillingskredse i storkredsen	Kommune, kommuner eller del af kommune i opstillingskredsen. Hvor opstillingskredsen består af flere eller dele af flere kommuner, er kredskommunen <i>kursiveret</i> .
8. Østjyllands Storkreds	1. Aarhus Sydkredsen	Den del af Aarhus Kommune, der mod nord følger Aarhus Østkredsens (del af bykernen) sydgrænse fra Aarhus Bugt indtil Åby Sogns grænseskæring ved Viby og Langenæs Sogne, fortsættende i en linje mod syd, løbende langs Viby Sogns østgrænse og Fredens Sogns nord-, øst- og sydgrænse og derfra langs Viby og Ravnsbjerg Sognes sydgrænse, videre langs Kolt Sogns sydgrænse til kommunegrænsen. Endvidere en del af Vitved Sogn (Fastrup Ejerlav).
	2. Aarhus Vestkredsen	Den del af Aarhus Kommune, der omfatter Fredens, Borum, Brabrand, Framlev, Fårup, Harlev, Kasted, Kolt, Lyngby, Ormslev, Ravnsbjerg, Sabro, Tilst, Viby og Årslev Sogne. Endvidere den del af Åby Sogn, der ligger syd for Silkeborgvej, Gjellerup Sogn med undtagelse af Johannes Ewalds Vej nr. 75-120, samt den del af Skjoldhøj Sogn, der ligger vest for en linje, der fra nord mod syd går fra den vestlige ende af Bredskifte Allé, krydser Viborgvej og derfra fortsætter langs vestsiden af Runehøjen og Bronzealdervænget til Gjellerup Sogns nordgrænse.
	3. Aarhus Nordkredsen	Den del af Aarhus Kommune, der mod syd følger Aarhus Østkredsens (del af bykernen) nordgrænse

		<p>fra Aarhus Bugt indtil Åby Sogn, og derefter afgrænses af en linje i nordvestlig retning langs østsiden af Åby Sogn indtil Silkeborgvej, der følges mod vest indtil Åby Ringvej, fortsættende mod nord ad denne indtil nordsiden af Edwin Rahrs Vej og derfra videre i vestlig retning langs Gjellerup Sogns nordgrænse indtil Bronzealdervænget. Derfra går linjen mod nord vest om Bronzealdervænget og langs vestsiden af Runehøjen til Viborgvej, der krydses, og derfra fortsætter videre mod nord indtil nord for den vestlige ende af Bredskifte Allé, hvorfra linjen følger Tilst og Kasted Sognes østgrænser indtil kommunegrænsen til Favrskov Kommune.</p>
	4. Aarhus Østkredsen	<p>Den del af Aarhus Kommunes bykerne, som mod nord begrænses af en linje løbende mod vest fra Aarhus Bugt syd for Trøjborgvej og Katrinebjergvej til Langelandsgade, drejende mod syd langs Langelandsgades vestside, nord om Møllevejen, videre mod syd langs Mønsgheds og Thorvaldsensgheds vestside til Aarhus Å, følgende denne til Åby Sogns grænsekæring ved Viby og Langenæs Sogne, fortsættende i nordøstlig retning langs banelinjen til Absalonsgheds og derfra videre ad Absalonsgheds, Frederiks Allé, Ole Rømers gheds, Brammersgheds, Marselisborg Allé og Jægerghedsgheds til Aarhus Bugt. Endvidere den del af Aarhus Kommune, der omfatter Egå sogn - dog afviges Egå Sogns nordvestgrænse, hvor denne sydvestfra møder Djurslandmotorvejen; herfra følges motorvejen i nordøstlig retning til Mejlbyvej, hvorefter den følger vejen nordpå til skæringspunktet med Egå Sogns nordøstgrænse - samt Ellevang, Hjortshøj, Risskov, Skelager, Skødsstrup og Vejlby Sogne.</p>
	5. Djurskredsen	Norrdjurs og <i>Syddjurs</i> Kommuner
	6. Randers Nordkredsen	Den del af Randers Kommune, der ikke henhører under Randers Sydkredsen.
	7. Randers Sydkredsen	Den del af Randers Kommune, der omfatter Asferg, Fårup, Nørbæk, Sønderbæk, Læsten, Øster Bjerregrav, Ålum, Kousted, Værum, Ørum, Øster Velling, Helstrup, Grensten, Langå, Torup, Hørning, Årslev, Virring og Essenbæk Sogne. Den del af Randers Kommune, der ligger syd for Gudenåen og Randers Fjord, er ligeledes i øvrigt omfattet. Omfattet er end-

	<p>8. Favrskovkredsen</p> <p>9. Skanderborgkredsen</p> <p>10. Horsenskredsen</p> <p>11. Hedenstedkredsen</p>	<p>videre den del af Randers Kommune, der er beliggende nord for Gudenåen og Randers Fjord, og som begrænses af en linje, der fra Gudenåen går i nordlig retning langs vestsiden af Gudenåvej indtil Jernbanegade, som linjen krydser ved Banegårdspladsen. Derfra fortsætter linjen langs østsiden af Sjællandsgade og derefter videre mod nord til Vestre bakkevej, der følges på begge sider til og med nr. 26 og 17, hvorfra linjen fortsætter mod nord langs østsiden af Tranekærsvej indtil Nordvangsvej, hvis nordside derefter følges i østlig retning til Hobrovej, som linjen krydser for derefter at følge nordsiden af Langgade i østlig retning indtil Mariagervej, hvorfra linjen går mod syd følgende østsiden af Mariagervej indtil Nørre Boulevard, hvor linjen drejer mod øst og følger nordsiden af Nørre Boulevard indtil dennes udmunding i Østervangsvej, dog således, at Ny Vinkelvej, Nattergalvej og Spurvevej beliggende nord for Nørre Boulevard tillige er omfattet. Ved Østervangsvej drejer linjen mod syd og derefter vest følgende Østervangsvejs vestside indtil Udbyhøjvej. Nordsiden af Udbyhøjvej følges derefter mod øst til og med nr. 66 og 51, hvorfra der følges en linje mod sydøst sønden om Benzonvej til Toldbodgade, der i sin helhed er omfattet. Hvor Toldbodgade krydser Rismøllebækken, går linjen mod syd langs Rismøllebækken til Randers Fjord.</p> <p>Favrskov Kommune.</p> <p>Odder, Samsø og <i>Skanderborg</i> Kommuner.</p> <p>Horsens Kommune</p> <p>Hedensted Kommune.</p>
<p>9. Vestjyllands Storkreds</p>	<p>1. Struerkredsen</p> <p>2. Skivekredsen</p> <p>3. Viborg Vestkredsen</p>	<p>Lemvig og <i>Struer</i> Kommuner</p> <p>Skive Kommune</p> <p>Den del af Viborg Kommune, der ligger vest for en nord- og sydgående linie fra Hjarbæk Fjord østpå via sognegrænsen Vorde Sogn til hovedvej 13 (Ålborgvej), der følges sydpå til rundkørsel ved kraftvarmeværk, fortsætter østpå ad Nordre Ringvej, videreføres sydpå via Nørremølle Å gennem de to Viborg-søer, i den sydlige ende af Søndersø fortsætter i ejer-</p>

	lavsgården mellem Viborg Markjorder og Søgårde, Asmild sydover til hovedvej 26 (Aarhusvej), og derefter følger ejerlavsgården videre sydpå til det sted, hvor banelinjen og ejerlavsgården mødes. Derefter følges banelinjen til vej 52 (Kjellerupvej) og ad denne mod syd, til kommunegrænsen krydses.
4. Viborg Østkredsen	Den øvrige del af Viborg Kommune
5. Silkeborg Nordkredsen	Den del af Silkeborg Kommune, der omfatter Dalle- rup, Voel, Svostrup, Tvillum, Skorup, Gjern og Skan- nerup Sogne. Endvidere Grønbæk, Levring, Sjørslev, Vium, Thorning, Vinderslev, Hørup og Hinge Sogne. Endvidere Funder Sogn, dog i sydøst følgende en linje langs det vestlige skel af matr. nr. 9d Funder by, Funder, det nordlige skel af matr. nr. 29bø Funder by, Funder, det østlige skel af matr. nr. 29 b Funder by, Funder til Vestre Ringvej og mod nord langs sog- negrænsen, men tillige omfattende Kongshedevej 9 og 16. Endvidere Kragelund og Sinding Sogne. End- videre Sejling Sogn med undtagelse af ejendomme beliggende i ejerlavsområderne Ø. Bording by, Balle og Balle by, Balle. Endvidere Lemming Sogn. End- videre Gødvad Sogn, dog fra vest følgende en linje langs det østlige skel af matr. nr. 1565fæ Silkeborg Markjorder videre mod syd langs Søholtbæk, mod øst langs det sydlige skel af matr. nr. 1566 Silkeborg Markjorder, mod syd langs det vestlige skel af matr.nr. 1565cc Silkeborg Markjorder, mod øst langs ejerlavsgården mellem Silkeborg markjorder og Ø. Kejlstrup, Gødvad, mod syd langs ejerlavsgården mellem Silkeborg markjorder og Gødvad by, Gød- vad, til Østre Ringvej og Østre Ringvej (begge sider) til Gudenåen. Endvidere Linå og Sejs-Svejbæk Sog- ne.
6. Silkeborg Sydkredsen	Den øvrige del af Silkeborg Kommune.
7. Ikastkredsen	Ikast-Brande Kommune
8. Herning Sydkredsen	Den del af Herning Kommune, der omfatter Her- ning, Skt. Johannes, Fredens, Hedeager, Arnborg, Kølkær, Kollund, Rind, Studsgård, Assing, Sdr. Fel- ding, Skarrild og Ilderhede Sogne.
9. Herning Nordkredsen	Den øvrige del af Herning Kommune.

	10. Holstebro kreds	Holstebro Kommune
	11. Ringkøbing kreds	Ringkøbing-Skjern Kommune
10. Nordjyllands Storkreds	1. Frederikshavn kreds	<i>Frederikshavn</i> og <i>Læsø</i> Kommuner
	2. Hjørring kreds	Hjørring Kommune
	3. Brønderslev kreds	<i>Brønderslev</i> og <i>Jammerbugt</i> Kommuner
	4. Thisted kreds	<i>Thisted</i> og <i>Morsø</i> Kommuner
	5. Himmerland kreds	Rebild og <i>Vesthimmerland</i> Kommuner
	6. Mariagerfjord kreds	Mariagerfjord Kommune
	7. Aalborg Øst kreds	Den del af Aalborg Kommune, som ikke henhører under Aalborg Nordkreds eller Aalborg Vestkreds.
	8. Aalborg Vest kreds	Den syd for Limfjorden beliggende del af Aalborg Kommune, som fra Limfjordsbroen til banelinjen begrænses af en linje, der følger vestgrænsen for den syd for Limfjorden beliggende del af Aalborg Nordkreds. Omfatter endvidere den del af kommunen, der mod nord grænser op til den øst for banelinjen liggende del af Aalborg Nordkreds, og mod øst er begrænset af en linje, der følger Østeråstien mod syd til Over Kæret, drejer mod vest langs Over Kæret, som ikke er omfattet, til banelinjen, og som herefter følger banelinjen til det sted, hvor Dallvej krydser banelinjen. Omfatter tillige de øst for Østeråstien beliggende Haveforeningen Åen og Haveforeningen Ålykke samt del af den øst for Østeråstien beliggende del af Håndværkervej (nr. 18-30 og 27-33). Omfatter ligeledes den del af kommunen, der begrænses af en linje, der fra det sted, hvor Dallvej krydser banelinjen, mod øst og syd følger Dallvej og derefter Skudshalevej, indtil denne krydser Dall Sogns nordgrænse, idet begge sider af de nævnte vejstrækninger er omfattet. Dall Sogns nordgrænse følges derefter videre mod øst og derefter mod syd indtil grænsen til Ferslev Sogn. Ferslev Sogns nordøst- og østgrænse følges derefter mod syd indtil grænseskæringen med Volsted Sogn, idet Gultentorpvej 70-100, 71 og 112 samt Hedeageren 10-40 (alle lige numre) og 5 tillige er omfattet. Herefter følges Volsted Sogns østlige

	9. Aalborg Nordkredsen	<p>grænse mod syd og sydøst indtil kommunegrænsen til Rebild Kommune. Endvidere Egholm.</p> <p>Den nord for Limfjorden beliggende del af Aalborg Kommune og den del beliggende syd for Limfjorden, der begrænses af en linje, der fra Limfjordsbroen følger Vesterbro, derefter Urbansgade (begge sider af de nævnte gadestrækninger er omfattet) fortsættende mod vest langs Reberbansgade og derefter mod syd langs Absalonsgade (ingen af siderne af de nævnte gadestrækninger er omfattet) til Annebergvej. Annebergvej følges mod vest til Kong Eriks Vej, denne følges mod syd til Klostermarken og fortsætter mod øst langs Klostermarken til Kong Christians Allé og videre mod syd langs denne til Hasserisgade, der følges mod sydvest til Skovbakkevej og fortsætter mod syd langs Skovbakkevej til skovområdet Mølleparken (begge sider af de i dette punktum nævnte vejstrækninger er omfattet). Gennem nævnte skovområde fortsætter linjen til Mølleparkvej (nr. 12) og går derfra mod nordøst til Søndre Skovvej og følger denne mod sydøst til Hobrovej, krydser denne, fortsætter mod øst langs Rømersvej (begge sider af vejen er omfattet), krydser Postmestervej (nr. 1) og fortsætter videre ud til banelinjen. Øst for banelinjen fortsætter linjen mod nordøst til og videre langs Dag Hammarskjølds Gade til Jyllandsgade, der følges mod øst til Kjellerupsgade, der følges mod nord til Nyhavngade, der mod nordvest følges til Slotspladsen og derfra mod nord til Limfjorden (begge sider af de i dette punktum nævnte gadestrækninger er omfattet).</p>
Bemærkning: Grænsen er midtlinjen af den angivne gade, vej osv., medmindre andet er angivet.		

(Historisk)

- ¹⁾ Bilag 1 som affattet ved lov nr. 536 af 8. juni 2006 og ændret ved bekendtgørelse nr. 6 af 3. januar 2011 og bekendtgørelse nr. 176 af 25. februar 2014 udstedt med hjemmel i lovens § 8, stk. 5.